శ్రీ ర స్తు

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః

వ్యవసాయ వ్యాఖ్యానార్థదర్పణము

వ్యవసాయ సామెతలు 601

గ్రంథసంధాత

నేదునూరి గంగాధరము

యస్. అప్పలస్వామి అండు సన్సు వారిచే

కాపీరైటు హక్కును పొంది

ప్రకాశకులు :

సి. వి. కృష్ణా బుక్‌డిపో,

19/99. అప్పర్సు కోవిల్ వీధి,

వాల్‌టాక్సు రోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.1.

దీనివెల] 1956 [1-0-0

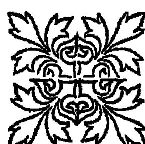
శ్రీ ర స్తు

విషయసూచిక

—:*:—

వి ష య సూ చి క

స ం పూ ర్ణ ము

పండితాభిప్రాయము

శ్రీ నేమనూరి గంగాధరమూర్తిచే వ్రాయబడిన యీ వ్యవసాయ ముహూర్తదర్పణమను గ్రంథరాజమును నేను సంపూర్ణముగా చదివి చాలా సంతోషము పొందితిని. యీ గ్రంథములో రైతులకు వ్యవసాయమునకు ముఖ్యముగా పనికివచ్చు విషయములు ఏ కాలమందు ఏ కర్మను చేసినవారికి అనుకూలఫలదాయకమై బహుద్రవ్యలాభాదులకు పశువృక్ష సస్యాదులకు సమృద్ధిగలిగి సుఖములభించునో అట్టి కాలములను వ్యవసాయావసర ప్రతి ముఖ్యకార్యమునకు శుభకాల ముహూర్తాదులను వివరించి వ్రాసియున్నారు. యీ గ్రంథము వ్యవసాయమునకుపయోగించుటలో అమోఘమై వ్యవసాయదారులను సుఖసంపదలతో నెల్లప్పుడు సుఖవంతులనుగా చేయుననుట అతిశయోక్తిగాదు.

ఇందులో నుదహరించిన ప్రకారము పశువులను కట్టుటకు హాలకర్మకు బీజావాపనమునకు యీ మొదలగు అనేక విషయములకు హితమును చేకూర్చు కాలముల నుదహరించి జనులను ధనధాన్యాదులతో సుభిక్షవంతులనుచేయు యీ గ్రంథమును రచించిన శ్రీ గంగాధరముగారు వ్యవసాయదారులకు వ్యవసాయఫల మనుభవించు సర్వజనానీకమునకు అభినందనీయులై యున్నారు. ఈ గ్రంథము ప్రస్తుతములోని పండితు లెవ్వరున్ను యింత విమర్శించి వ్రాసియుండలేదు. ఈ గ్రంథము ప్రజలందరిచేత మన్నింపబడునని విశ్వసించుచున్నాను.

ఇట్లు

"దైవజ్ఞ"
మధుర కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

చెప్పని మాటలు

శాస్త్రాభిమానులకు వందనములు.

ఆప్తులారా!

భారతదేశమున కల ప్రాచీన శాస్త్రములను, మన భారతఖండమునందు ప్రాచీనమహర్షులు తమకు తెలిసినవానిని పరిరక్షించి పరంపరగా నిషిద్ధశాస్త్రము లనకు నిలిపియుంచి యున్నారు. మేటిశాస్త్రములు రానురాను లఘు రూపములు దాల్చినవి.

జ్యోతిశ్శాస్త్రములు చాలవఱకు మరుగుపడినవి. మిగిలినవియైనను విద్వజ్జనుల కందుబాటులో నున్నవే కాని; మామూలు ప్రజానీకమున కందుబాటులో లేవు.

ప్రపంచమునకు జీవనాధారమైనది వ్యవసాయము. ఇట్టి పవిత్ర వంతమగు యీకృషికి మంచిచెడ్డలను నిర్ణయించుచు ప్రాచీనులు కొన్ని సూక్తులను రచియించిరి. అయ్యవి వివిధగ్రంథాంతర్భూతములై యున్నవే కాని, ప్రత్యేకించి లేవు.

“లోకమునకు వెన్నెముక యనదగిన రైతునకు యీసూక్తులానశ్లోకము లేకదా? యిట్టి ఋషిప్రోక్తములను, ఏర్చికూర్చి రైతు లోకమున కందుబాటు చేయుము” అని నన్ను ప్రోత్సహించిన శ్రీ యస్. అప్పలస్వామిగారు ధన్యులు.

నేను నాశక్త్యనుసారము యీవ్యవసాయ ముహూర్తదర్పణ మును దీని కనుబంధముగా వ్యవసాయ సామెతలను యీగ్రంథరూప ముగా రచియించి యున్నాడను—అనుకరణ గ్రంథకారుల అఘాయి త్యములను జూచి కొన్ని మూలశ్లోకములను పేర్కొనలేదు.

ఇందలి నాభ్రాంతి ప్రమాదములను, విజ్ఞులు తెలియపర్చినచో ద్వితీయ ముద్రణమునందు, సవరించుకొందునని యిందుమూలముగా వందనము లాచరించుచున్నాడను.

విద్వజ్జన విధేయుడు

నేదునూరి గంగాధరం

27 నక్షత్రముల స్వభావ సారిణి

సంఖ్య	నామనక్షత్ర సంజ్ఞలు 1 2 3 4	నక్షత్రము	స్వభావము	గణము	యోని
1	చూ చే చో లా	అశ్విని	క్షిప్ర	దేవ	అశ్వము
2	లీ లూ లే లో	భరణి	ఉగ్ర	మానుష	గజము
3	అ ఇ ఉ ఏ	కృత్తిక	మిశ్ర	రాక్షస	మేషము
4	ఓ వా వీ వూ	రోహిణి	స్థిర	మానుష	సర్పము
5	వే వో కా కి	మృగశిర	మృదు	దేవ	సర్పము
6	కూ ఖ ఙ ఛా	ఆరుద్ర	దారుణ	మానుష	శ్వానము
7	కే కో హా హి	పునర్వసు	చర	దేవ	మార్జాలము
8	హూ హే హో డా	పుష్యమి	క్షిప్ర	దేవ	మేషము
9	డీ డూ డే డో	ఆశ్లేష	దారుణ	రాక్షస	మార్జాలము
10	మా మీ మూ మే	మఖ	ఉగ్ర	రాక్షస	మూషకము
11	మో టా టీ టూ	పుబ్బ	ఉగ్ర	మానుష	మూషకము
12	టే టో పా పి	ఉత్తర	స్థిర	మానుష	గోవు
13	పూ షం ణా ఠా	హస్త	క్షిప్ర	దేవ	మహిషము
14	పే పో రా రీ	చిత్త	మృదు	రాక్షస	వ్యాఘ్రము
15	రూ రే రో తా	స్వాతి	చర	దేవ	మహిషము
16	తీ తూ తే తో	విశాఖ	మిశ్ర	రాక్షస	వ్యాఘ్రము
17	నా నీ నూ నే	అనూరాధ	మృదు	దేవ	మృగము
18	నో యా యీ యూ	జ్యేష్ఠ	దారుణ	రాక్షస	మృగము
19	యే యో బా బీ	మూల	దారుణ	రాక్షస	శ్వానము
20	బూ ధా భా ఢా	పూ॥షా॥	ఉగ్ర	మానుష	మర్కటము
21	బే బో జా జీ	ఉ॥షా॥	స్థిర	మానుష	నకులము
22	జూ జే జో ఖా	శ్రవణం	చర	దేవ	మర్కటము
23	గా గీ గూ గే	ధనిష్ఠ	చర	రాక్షస	సింహము
24	గో సా సీ సూ	శతభిషం	చర	రాక్షస	అశ్వము
25	సే సో దా దీ	పూ॥భా॥	ఉగ్ర	మానుష	సింహము
26	దు శ్యం ఝ థ	ఉ॥భా॥	స్థిర	మానుష	గోవు
27	దే దో చా చి	రేవతి	మృదు	దేవ	గజము

సంయుక్త నామనక్షత్రములు

కృష్ణుడనుపేరు మృగశిర 3 వ పాదము, ధృష్ణుడు స్వాతి 1 వ పాదము, శ్రీధరుడు చిత్త 4 వ పాదము. క్షేత్రపాలుడు హస్త 2 వ పాదము, జ్ఞానుడు ఆర్ద్ర 3 వ పాదము, భీముడు మూల 3 వ పాదము, క్షేమము పునర్వసు 1 వ పాదము, ఫణి ఉత్తర 1 వ పాదము, ద్రోణ ద్రౌపది స్వాతి 3 వ పాదము, యుల్లస, గోరోచన, యగ్ని, వరుసగా మూల 1, 2, 3, 4 వ పాదములు.

నక్షత్ర పాద రాసులు

ప్రతినక్షత్రము 4 పాదములుగల్గి యుండును. అట్టి పాదములు తొమ్మిదయినచో ఒక రాశియగును. 27 నక్షత్రములు 108 పాదములు 12 రాసులు అగును.

అశ్విని	4	1 మేషం	మృగశిర	2	3 మిధునం	మఖ	4	5 సింహం
భరణి	4		ఆరుద్ర	4		పుబ్బ	4	
కృత్తిక	1		పునర్వసు	3		ఉత్తర	1	
కృత్తిక	3	2 వృషభం	పునర్వసు	1	4 కర్కాటకం	ఉత్తర	3	6 కన్య
రోహిణి	4		పుష్యమి	4		హస్త	4	
మృగశిర	2		ఆశ్లేష	4		చిత్త	2	
చిత్త	2	7 తుల	మూల	4	9 ధనస్సు	ధనిష్ఠ	2	11 కుంభం
స్వాతి	4		పూ॥షా॥	4		శతభిషం	4	
విశాఖ	3		ఉ॥షా॥	1		పూ॥భా॥	3	
విశాఖ	1	8 వృశ్చికం	ఉ॥షా॥	3	10 మకరం	పూ॥భా॥	1	12 మీనం
అనూరాధ	4		శ్రవణం	4		ఉ॥భా॥	4	
జ్యేష్ఠ	4		ధనిష్ఠ	2		రేవతి	4	

పుట్టిన నక్షత్రములను జనన నక్షత్రములనియు, పేరు మొదటి అక్షర నక్షత్రములను నామనక్షత్రములనియు, సూర్యసంచార నక్షత్రములను కార్తెలనియు, చంద్రసంచార నక్షత్రములను నిత్యనక్షత్రములనియు చెప్పుదురు.

12 రాసుల స్వభావసారిణి

సంఖ్య	రాశి పేరు	స్వభావము	ఆధిపత్య గ్రహాములు
1	మేషము	చరము	కుజుడు
2	వృషభము	స్థిరము	శుక్రుడు
3	మిధునము	ద్విస్వభావము	బుధుడు
4	కర్కాటకము	చరము	చంద్రుడు
5	సింహాము	స్థిరము	రవి
6	కన్య	ద్విస్వభావము	బుధుడు
7	తుల	చరము	శుక్రుడు
8	వృశ్చిక	స్థిరము	కుజుడు
9	ధనస్సు	ద్విస్వభావము	గురుడు
10	మకరము	చరము	శని
11	కుంభము	స్థిరము	శని
12	మీనము	ద్విస్వభావము	గురుడు

9 గ్రహముల స్వభావసారిణి

సంఖ్య	గ్రహము పేరు	స్వక్షేత్రము	మూలత్రికోణములు	శత్రులు	మిత్రులు	సములు
1	సూర్యుడు	సింహము	సింహము	శనిశుక్రులు	చంద్రకుజగురు	బుధ
2	చంద్రుడు	కర్కాటకం	వృషభము		రవిబుధ	కుజశుక్రగురుశని
3	బుధుడు	కన్యమిధునములు	కన్య	చంద్రుడు	శుక్రరవి	కుజగురుశని
4	గురుడు	ధనుర్మీనములు	ధనుస్సు	బుధశుక్ర	రవికుజచంద్రులు	శని
5	కుజుడు	మేషవృశ్చికములు	మేషము	బుధ	గురురవిచంద్రులు	శుక్రశని
6	శుక్రుడు	వృషభతులలు	తుల	రవిచంద్ర	శనిబుధ	కుజగురు
7	శని	మకరకుంభములు	కుంభము	రవిచంద్రకుజ	శుక్రబుధ	గురు
8	రాహు	కన్య	కర్కాటకము	రవిచంద్రకుజ	శుక్రశని	గురుబుధ
9	కేతువు	మీనము	మకరము	శుక్రశని	రవిచంద్రకుజ	గురుబుధ

తారాబలము

నామనక్షత్రముగాని, లేక జన్మనక్షత్రముగాని, మొదలుకొని, నిత్యనక్షత్రమువరకు గణించి, ఆసంఖ్యను 9 చే భాగింపగా మిగిలిన శేషము తారయనబడును. సున్న వచ్చినచో 9 దవ తారగా గ్రహింపవలెను. తారాబల వివర మీక్రింది చక్రమును చూడుడు.

సంఖ్య	తార నామము	ఫలము	తారాధిపతులు	అధిపతి ఫలములు	వాహనములు	వాహన ఫలములు	దోషఘుడియలు	దోషశాంతికి దానములు
1	జన్మతార	దేహనాశనము	రవి	తాపము	నెమలి	మనస్తాపము	3వపాదం 5గడియలు	శాకము
2	సంపత్	సంపద	చంద్రుడు	లాభము	అశ్వము	అర్థాగమము	శుభము	,,
3	విపత్	దరిద్రము	రాహు	క్షితి	మేషము	కలహము	1వపాదం 10గడియలు	గుడము
4	క్షేమ	క్షేమము	గురు	ధృతి	గజము	లక్ష్మీప్రాప్తి	శుభము	,,
5	ప్రత్యక్	కార్యనాశనము	కేతు	లయము	వాయసము	కార్యనాశము	4వపాదం 5గడియలు	లవణము
6	సాధన	కార్యసాధనము	చంద్ర బుధ	కీర్తి	జంబుకము	సుఖము	శుభము	,,
7	నైధన	మరణము	శని	హాని	సింహము	రణభయము	2వపాదం 11గడియలు	సతిలకాంచనం
8	మిత్ర	సౌఖ్యసంపత్తులు	శుక్ర	మోదము	గరుడ	సుఖము	శుభము	,,
9	రమమిత్ర	సుఖలాభములు	కుజ	మృత్యువు	హంస	కార్యవికలము	శుభము	,,

హరిహర హిరణ్య గర్భేభ్యోనమః

శ్రీ శారదాంబాయైనమః

అస్మద్గురుబృందపాదార వింధాభ్యాం ప్రణుతిః

వ్యవసాయ ముహూర్త దర్పణము

—:*:—

ప్రార్థన

శ్లో॥ రామాద్యాచయ మేదినీమ్,
ధనపతే బీజం బలాల్లాంగలమ్
ప్రేతేశాన్మహిషం తదాస్తి
వృషభం పాలం త్రిశూలం కురు
శక్తానాంత వచాన్నధాన కరణే
గోరక్షణౌ షణ్ముఖః।
ఖిన్నాహం హరభిక్షయా।
కర కృషిగౌరీవచః పాతునః॥

తా॥ సర్వలోక ప్రదాయినియగు, శ్రీ పార్వతీదేవి ఈశ్వరునిఁ జూచి "నాథా! పరశురాముఁడు భూమినిచ్చును, కుబేరుఁడు విత్తనముల నిచ్చును, బలరాముఁడు నాగలినిచ్చును, నీ త్రిశూలము కఱ్ఱుగా వేయవచ్చును. నీవడిగిన చో యముఁడు దున్నపోతునిచ్చును. దానికి జతచేయుటకు మనయెద్దు పనికివచ్చును. నేను చేనులోనికి యన్నము తెచ్చెదను. కుమారస్వామి పశువులను కాయును. కావున, నాకు సరి వారిలో నవ్వులాటలుగల నీభిక్షాటన వృత్తి మానివేయుము. వెంటనే ప్రయత్నించి వ్యవసాయమును చేయుము." అని భర్తను హెచ్చరించెడి లోకమాతయగు గౌరీదేవి రక్షించునుగాక.

వ్యవసాయ ప్రశంస

వ్యవసాయవృత్తి సర్వదేశములందును, సర్వజనాంగముచేతను, సర్వకాలములందును, సర్వవిధముల సంస్తుతింపఁబడినది. "ధాన్యలక్ష్మితో ధనలక్ష్మి ఓపదు" ఈ సామెత మన తెలుఁగు దేశమున వాడబడుచున్నది.

"తల్లి పెంచగవలయు । ధరణిపెంచగవలయు"

"తల్లి యిచ్చినపాలుకన్న । ధరణిపెంచగవలయి"

ఈ ఆర్యోక్తులు కృషియొక్క ప్రఖ్యాతిని ప్రకటించుచున్నది.

ఇతర వృత్తులకన్న, వ్యవసాయము మిక్కిలి మంచిది.

"కృషితోనాస్తి దుర్భిక్షం । జపతోనాస్తి పాతకమ్"

పై సంస్కృతలోకోక్తి ప్రకారం, కృషివలన కఱువు లుండవు. కఱువులేని దేశమునందు ప్రజలు సుఖజీవనము గడుపుదురు.

సర్వప్రపంచమునకు జీవనాధారమైన యీపవిత్రవృత్తికి శుభాశుభములను ప్రాచీన మహర్షులు రచియించియున్నారు. అట్టి ప్రాచీన రచనలనుండి—వ్యవసాయమునకు కావలసిన ముహూర్తములను—సేకరించి, "వ్యవసాయ ముహూర్తదర్పణము" అనుపేర దీనిని—రచియించి యున్నాడను.

(4) 60 సంవత్సరము-వాటిఫలములు (రెడ్డిమతశాస్త్రము)

1 ప్రభవ—పంటలు తగుమాత్రము పండును. కొఱ్ఱలు, రాగులు, మినుములు సంపూర్ణముగా పండును. వానలు తక్కువ.

2 విభవ—కొలదివర్షము కురియును. వెలిపైరులు ఫలించును. పశువులు క్షేమముగా నుండును.

3 శుక్ల—వానలు సమృద్ధిగా నుండును, పంటలుబాగుగా పండును.

2 బహుళ పక్షము 15 దినములు చీకటిగలది.

పక్షమున 15 తిధులుండును.

తిధులు

1 పాడ్యమి 2 విదియ 3 తదియ 4 చవితి 5 పంచమి 6 షష్టి 7 సప్తమి 8 అష్టమి 9 నవమి 10 దశమి 11 ఏకాదశి 12 ద్వాదశి 13 త్రయోదశి 14 చతుర్దశి 15 పూర్ణిమ 30 అమావాస్య

పంచపర్వములు

కృష్ణాష్టమి, చతుర్దశి, పూర్ణిమ, అమావాస్య, సంక్రాంతి

తిధులకు సంజ్ఞలు

1—6—11 నంద తిధులు
2—7—12 భద్ర తిధులు
3—8—13 జయ తిధులు
4—9—14 రిక్త తిధులు
5—19—50 పూర్ణ తిధులు

వారములు విశేషాంశములు

వారములు	రాహు కాలము	గుళిక కాలము	వారశూల	వర్జ్య కాలము	దుర్ముహూర్తములు
1 ఆదివారము	౨౬।	౨౨½	పడమర	౧౪	౧౪-౦
2 సోమవారము	౩¾	౨౮¾	తూర్పు	౮	౯-౨౨
2 మంగళవారము	౨౨½	౧౫	ఉత్తరము	౧౨	౪-౨౦
4 బుధవారము	౧౫	౧౧।	ఉత్తరము	౧౨	౪- ౦
5 లక్ష్మీవారము	।౮¾	౭½	దక్షిణము	౨౨	౬-౧౨
6 శుక్రవారము	౧౧।	౩¾	పడమర	౧౫	౯- ౪
7 శనివారము	౭½	౦	తూర్పు	౮	౨- ౧

వివరము:— ఈ చక్రములో చూపబడిన కాలమునకు పైన 3-4 గడియలు ఆయా దోష కాలములు వ్యాపించి యుండును. రాహు కాలములో శుభములు, గుళిక కాలములో అశుభములు చేయరాదు.

27 యోగములు

1 విష్కంభము 2 ప్రీతి 3 ఆయుష్మాన్ 4 సౌభాగ్యము 5 శోభనము 6 అతిగండము 7 సుకర్మము 8 ధృతి 9 శూలము 10 గండము 11 వృద్ధి 12 ధ్రువము 13 వ్యాఘాతము 14 హర్షణము 15 వజ్రము 16 సిద్ధి 17 వ్యతీపాత్ 18 వరియాన్ 19 పరిఘ 20 శివము 21 సిద్ధము 22 సాధ్యము 23 శుభము 24 శుభ్రము 25 బ్రహ్మము 26 ఐంద్రము 27 వైధృతి.

గౌరీ పంచాంగము

ఆదివారము లగాయితు శనివారమువరకు దివారాత్రములు 16 కాలములు కాలము ఒకటికి 1—30 నిమిషములుగా విభజింపబడినది. మంచి కాలమునందు తాము తలబెట్టిన పనులు నెరవేరును. రాహు కాల. గుళిక కాల, వార దుర్ముహూర్త, వర్జ్యఘడియలు విడిచి పెట్టవలెను.

ఇది గౌరీదేవికి చెప్పబడిన పవిత్రమైన పంచాంగము.

పగటి ముహూర్తములు

భాగములు	ఆది	సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని
1	ఉద్యోగం	అమృతం	రోగం	విషం	ఉద్యో	రోగం	విషం
2	లాభం	విషం	ఉద్యోగం	అమృ	విషం	జ్వరం	అమృతం
3	విషం	ఉద్యోగం	జ్వరం	శుభం	జ్వరం	అమృ	జ్వరం
4	అమృతం	లాభం	లాభం	ఉద్యో	లాభం	కలహ	ఉద్యో
5	శుభం	జ్వరం	అమృతం	రోగం	అమృ	లాభం	శుభం
6	ధనం	అమృతం	ఉద్యోగం	శుభం	విషం	శుభం	లాభం
7	ఆదాయం	ఆదాయం	విషం	ధనము	కలహ	ధనం	ధనం
8	విషం	ధనం	లాభం	అమృ	జ్వరం	అమృ	లాభం

రాత్రి ముహూర్తములు

1	శుభం	రోగం	జ్వరం	లాభం	శుభం	అమృతం	విషం
2	అమృతం	లాభం	ఉద్యోగం	రోగం	రోగం	జ్వరం	ఉద్యో
3	జ్వరం	ఉద్యోగం	కలహం	విషం	కలహం	కలహం	శుభం
4	రోగం	ధనం	లాభం	ఉద్యోగం	లాభం	లాభం	అమృత
5	కలహం	రోగం	రోగం	జ్వరం	ఉద్యోగం	శుభం	కలహం
6	లాభం	అమృతం	లాభం	లాభం	జ్వరం	ధనం	రోగం
7	ఉద్యోగం	విషం	ఉద్యోగం	ధనం	లాభం	అమృతం	అమృత
8	రోగం	జ్వరం	ధనం	లాభం	ఉద్యోగం	విషం	లాభం

యజమాని—సేవకు—అచ్చుబాటు

శ్లో॥ ఈశాఖ్యభాది పరిచారిక నామభాతం సంగుణ్యా వేద గుణితం
గిరిభాగ శేషం, అర్థంత దైవవిపరీత కృతం ఋణస్యా
రాజ్ఞోర్ధిన స్తదివ సేవకనామ భాది

(ముహూర్త సుధాసార సంగ్రహము)

తా॥ అధిపతియొక్క నామనక్షత్రము లగాయితు సేవకుని నామనక్షత్రమువరకు లెక్కించి, ఆసంఖ్యను నాల్గుచే గుణించి, దానిని యేడుచే భాగింపఁగా మిగిలిన సంఖ్య ధనమగుచు మఱియు, సేవకుని నామనక్షత్రము లగాయితు యజమాని నామనక్షత్రము వరకు లెక్కించి, ఆసంఖ్యను నాల్గుచే గుణించి, దానిని యేడుచే భాగింపగా మిగిలిన సంఖ్య ఋణమగును ధనము హెచ్చుగానున్న మేలుకలుగును ఋణ హెచ్చుగానున్న లాభము.

అర్వణము

శ్లో॥ శీర్షేపంచసుఖార్థ లాభ నిశం। త్రిణ్యాస నేర్ధాపహం పంచర్షం।
హృదయేర్థ ధాన్యమఖిలం దారిద్ర్యమం ఘ్రోశ్చషట్
పృష్ఠేకం తనునాశనం శుభకరం నాభౌతు చత్వారిచ।
గుహ్యేమరణం తథైక మశుభం లింగేవదంతి క్రమాత్॥

(ముహూర్తసుధాసార సంగ్రహము)

రైతునకు పాలికాపునకును, భూఖామందునకు సేద్యగానికిని, పెట్టుబడిపెట్టేవారికి పుచ్చుకొనేవారికిని, గ్రామమునకు—గ్రామములో నివసింప నెంచినవారికిని ఈ అర్ఘ్యణము చూడవచ్చును.

తా॥ నరాకారముగా నొక బొమ్మవ్రాసి, సేవకుని నామనక్షత్రము లగాయితు యజమాని నామనక్షత్రమువరకు యీ క్రింది విధముగా లిఖించి ఫలముల నెఱుంగవలెను. శిరస్సున 5 శుభము, ముఖమున 3 అర్ధనాశనము హృదయమున 5 ధనధాన్యలాభము, పాదముల 6 దరిద్రము, పృష్ఠమున 1 మృత్యువు, నాభియందు 4 సంపద, గుహ్యమున 1 మరణము, లింగమున 1 అశుభము——ఈవిధముగా ఫలముల నెఱుంగవలెను.

స్వామ్యార్ఘ్యణము

యజమాని నామనక్షత్రరాశి మొదలు, సేవకుని నామనక్షత్రరాశివరకు లెక్కించి, 1, 5, అయినచో బంధురక్షకుఁడు, 3, 7, 11 పోషకుడు, 2, 6, 10 ఉపేక్షకుడు, 4, 8, 12 ఘాతకుడు అని తెలియవలయును. (ముహూర్త ఫల సర్వస్వము)

దాసీచక్రము

స్త్రీరూపన రాకార చక్రము లిఖించి, దాసీనక్షత్రము మొదలు, యజమాని నక్షత్రమువరకు గణన సేయుఁగా శిరమున 3 లాభము, ముఖమున 3 హాని, తరువాత 2 యజమానికి హాని. మెడయందు 5 పుష్టి, హృదయమున 7 హాని యోని 1 తిరస్కారము, పాదముల 3 + 3 యజమానికి ధనలాభము.

సేవకుడు యజమానివద్దకు పోయినపుడు సేవకుని నక్షత్రము మొదలు యజమాని నక్షత్రమువరకును, యజమాని సేవకునివద్దకు

పోయినపుడు యజమాని నక్షత్రము మొదలు సేవకుని నక్షత్రమువర కును లెక్కించి ఫలము చూడవలెను. (ము. ఫ. స.)

ద్రవ్య ప్రయోగమునకు

శ్రవణ, ధనిష్ఠ, శతభిష, చిత్త, స్వాతి, విశాఖ, అనూరాధ, రేవతి, అశ్విని, పునర్వసు, మృగశిర, పుష్యమి, నక్షత్రములయందు తారాబలము చూచి ద్రవ్యము నిచ్చుట శుభకరము.

(జ్యోతిషరత్నాకరము)

విత్తనములు కట్టుటకు

శ్లో॥ మూలానురాధ రేవత్యాం । మఖా స్వాతి త్రియుత్తరా ।
పుష్యవిష్ణు విశాఖాయ । సర్వబీజానవాపయేత్ ॥

(జ్యోతిషఫలగ్రంథం)

తా॥ మూల, అనూరాధ, రేవతి, స్వాతి, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, పుష్యమి, శ్రవణము, విశాఖ, యీ నక్షత్రములందు విత్తనములు కట్టుట మంచిది.

గింజల రాసి కొలుచుటకు

శ్లో॥ బుధాత్రి భాగాష్టమ భూమిపుత్రే । రవిర్దశం షోడశరాత్రినాథే।
శనైశ్చరం వింశతి భాగహారే। సభాగహారే గురుశుక్రవారమ్॥

తా॥ బుధవారము మూడు భాగములును, మంగళవారము 8 భాగములును, ఆదివారము 10 భాగములును, సోమవారము 16 భాగములును, శనివారము 20 భాగములును, గింజలు రాసిని హరించును. కావున గురు శుక్రవారములందు రాశిని కొలువవలయును.

ఋణము చేయుటకు

శ్లో॥ మృదు పుష్యాశ్వినీచైవ విశాఖ శ్రవణత్రయం
పునర్వసౌచశంసంతి ధనాదీనిధి వర్తనం

వ్యవసాయ ముహూర్తదర్పణము

ఋణో భ్రామేన శ్రీష్ణా యాన్న దేయంబుధ వాసరే
త్రికోణాష్టమ శుద్ధిస్తే చరలగ్నే శుభేదినే॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ స్వాతి, పుష్యమి, అశ్విని, విశాఖ, శ్రవణము, ధనిష్ట, శతభిషము, పునర్వసు ఈనక్షత్రములయందు. రవి, సోమ, గురు, శుక్ర, శనివారములయందు. 5, 8, 9 ఈస్థానములలో పాపగ్రహములులేని లగ్నములయందు ఋణము చేసినచో త్వరగా తీరిపోవును.

భూమిక్రయ విక్రయములకు

నందపూర్ణతిథులుగల, గురు శుక్రవారములు, మూల, మృగశిర, పుబ్బ, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, ఆశ్లేష, మఖ, రేవతి, విశాఖ, అనూరాధ, పునర్వసు నక్షత్రములందు భూములను కొనుటయు, అమ్ముటయు శుభకరము.

భూ సం పా ద న

భూసంపాదనకు, 2, 3, 5, 7, 10, 11, 13, 15, తిథులును, ఆది, మంగళ, బుధ, గురు, శుక్ర, శనివారములును, అశ్విని మృగశిర, పునర్వసు, పుష్యమి, ఉత్తరాత్రయము, హస్త, చిత్త, స్వాతి, మూల, ఆశ్లేష, శ్రవణ, ధనిష్ట, శతభిషము, రేవతి, ఈనక్షత్రములును, వృషభ, మిధున, కన్యా, కర్కాటక, తులా, ధనుర్మీన లగ్నములును, లగ్నమునందు కుజుడు బలయుక్తముగా నున్నపుడును, కేంద్ర, త్రికోణముల కుజుడు, స్వక్షేత్ర, మూలత్రికోణ, ఉచ్చ మిత్రక్షేత్రములనుండగాను శుభము.

2, 8, 12, స్థానముల కుజుడుండుట అశుభము. తారాబలము చూచుట శ్రేయస్కరము. (మూ ఫ స)

ఏరు పూతకు

శ్లో॥ రేవత్యుత్తర రోహిణీ కరగురౌ ధిష్ణ్యేతు మూలేందుభిః ।
వాయుర్వాసవ అశ్వినీ భృగుగురౌ సౌమ్యేందు వారోదయే।
వృక్షచ్ఛేదన బీజవాపన హల ప్రారంభ కార్యశ్శుభే।
కన్యా కర్కి మిథునే మీనమకరే సంపూర్ణ ధాత్రేఫలం ॥

ముహూర్తాంశము.

తా॥ రేవతి, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, రోహిణి, హస్త, పుష్యమి, మూల, మృగశిర, స్వాతి, జ్యేష్ఠ, అశ్విని, నక్షత్రములందును, గురు, శుక్ర, సోమ, బుధవారములందును, కన్య, కర్కాటక, మిథున, మీన, మకర, లగ్నములందును, ఏరుపూసిన బాగుగా ఫలించును. ఈ ముహూర్తములందు ఏరువాక, వృక్షచ్ఛేదన, బీజావాపన, కార్యములు శుభప్రదములు.

పశుప్రవేశమునకు

శ్లో॥ పూర్వాత్రయో యామ్య కరాది మైత్రే
మఘోరగార్ద్రాశ్విల దస్రచంద్రే
నందాచ భద్రాహరిచాప యుక్తో
పశుప్రవేశో శుభగోహి మార్గః ॥ (ముహూర్తాంశము)

తా॥ నంద, భద్రతిథులయందును, సింహధనుర్లగ్నములందును భరణి, హస్త, చిత్త, స్వాతి, విశాఖ, అనూరాధ, మఖ, ఆశ్లేష, ఆర్ద్ర, అశ్విని, పూర్వాత్రయ నక్షత్రములందును, పశువులు పశుశాలలో ప్రవేశించుట శుభకరము.

పశువులను కట్టుటకు

శ్లో॥ పూర్వాభాద్ర పదారుద్రా । మృగమూలజలగ్నయో ।
రవిజీవశివా వారం ప్రశస్తం పశు బంధనమ్ ॥

(ముహూర్తాంశము)

తా॥ ఆది, సోమ, గురువారములందును, ఆర్ద్ర, మృగశిర, మూల, పూర్వాభాద్ర, కృత్తికా నక్షత్రములందును, పశువులను కట్టుట శుభకరము.

మహిషములను కట్టుటకు

శ్లో॥ కాలవ్యాళహరిత్వష్ట్రి స్థిరభేషు శనిర్ధినే
అమావాస్యాష్టమీ షష్టి ప్రశస్తం మహిషబంధనమ్॥

(ముహూర్తాంశము)

తా॥ భరణి, ఆశ్రేష, శ్రవణము, చిత్తా నక్షత్రములందును, శనివారమునాడును, అమావాస్య, అష్టమి, షష్టి తిథులయందును మహిషములను కట్టవచ్చును.

పశువులను కొనుటకు వెళ్ళుటకు

పశువులను కొనుటకు ప్రయాణమై వెళ్ళుటకు భరణి, ఆరుద్ర, కృత్తిక, అనూరాధ, మూల, మఖ, స్వాతి, పునర్వసు, చిత్త, మృగశిర, ఈనక్షత్రములును, మంగళ, ఆది, శనివారములును శుభకరములు. (జ్యోతిష రత్నాకరము)

పశువుల క్రయమునకు

శ్లో॥ స్వాతీమూల విశాఖాసు రేవత్యాం। శ్రవణేతథామైత్రే భవారుణం
శ్రేష్ఠం పశుక్రయణముచ్యతే ॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ స్వాతి, మూల, విశాఖ, రేవతి, శ్రవణము, జ్యేష్ఠ, ధనిష్ట ఈనక్షత్రములందు పశువులను కొనుట శుభప్రదము.

పశువులను విక్రయించుటకు

శ్లో॥ పూర్వత్రయ ధనిష్టేంద్ర । సౌమ్యపౌష్ణ విశాఖయోః

ఆశ్లేషాయ సుఖాశ్వినస్య । గోయాత్రవిజయంభవేత్ ॥

(ముహూర్తాంశము)

తా॥ ధనిష్ఠ, జ్యేష్ఠ, మృగశిర, రేవతి, విశాఖ, ఆశ్లేష, మఖ, అశ్విని, పూర్వాత్రయ ఈనక్షత్రములందు పశువులను అమ్మినవారికిని, కొన్నవారికిని శుభకరము.

గోవులకు దాయికట్టుటకు - చల్లస్థంభము పాతుటకు

శ్లో॥ రేవత్యశ్విని పుష్యపూర్వశశిమూల శ్లేషు చేజ్యశుక్రార్కానాం
యదివాసరేషు శుభదం గోపాదబంధం తదా
తద్వారేషు హయాదితీందుగురు చిత్రాంతార్క మైత్రేషు
చెన్మం ధన్యాశ్చక్యతం శుభం శనిగృహే సంస్థాపనం సర్వదా॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ రేవతి, అశ్విని, పుష్యమి, పూఫ, మృగశిర, మూల, ఈ నక్షత్రములు, ఆది, గురు, శుక్రవారములు క్రొత్తగా ఆవులకు దాయి కట్టుటకు శుభకరములైనవి.

ఆది, గురు, శుక్రవారములు. అశ్విని, పునర్వసు, మృగశిర, పుష్యమి, రేవతి, హస్త, అనూరాధ, ఈ నక్షత్రములు, మకర, కుంభ లగ్నములు చల్లచేయు స్థంభము పాతుటకు శుభప్రదము లైనవి.

పశుశాల నిర్మాణమునకు

శ్లో॥ తిష్యే దేవగురోచ్ఛ వాసరయుతే। గోంశేచ లగ్నేవృషే
తస్మిన్ శైచె స్మృగ చోరబాధ।రహితం గోష్ఠం గవాంసౌఖ్యదం॥

(దైవజ్ఞ కర్ణామృతము)

తా॥ గురువారముతో గూడిన పుష్యమి నక్షత్రమునందు వృషభ

లగ్నమందైనను, వృషభాంశయందైనను. పశుశాల నిర్మించిన-చో మృగ, చోర, బాధలులేక పశువులు సుఖముగా నుండును.

గిత్తలను క్రొత్తగా నలుపుటకు

శ్లో॥ చేజ్జీవారుణ వారయోర్వ్య హణియోగ్యావర్క్యా బ్రహ్మేంద్రయో
మ్యాద్యంత్యాదితిభేషు । నవ్యవృషభస్కంధేషుయుగ్మంఘుకేశీ ॥

(దైవజ్ఞకర్ణామృతము)

తా॥ అశ్విని, భరణి, రోహిణి. పునర్వసు, హస్త, విశాఖ, జ్యేష్ట, శతభిష, రేవతి ఈనక్షత్రములందు, రవి, గురు వారములందు, గిత్తలను క్రొత్తగా మన్నవచ్చును.

గేదె పోతులను నలుపుటకు

శ్లో॥ కాలత్వష్ట్ర హరిస్థిరాహిషు శనేర్వారేభంచాష్టమీ
రిక్తామానునవంచ యుగ్యఘటనం, పుకమాంహిమస్కంధయోః ॥

(దైవజ్ఞకర్ణామృతము)

తా॥ 8, 4, 9, 14, ఈ తిథులయందును, శనివారమునందును, భరణి, రోహిణి, చిత్త, శ్రవణము, ఉత్తర, ఉత్తరాభాద్ర, ఉత్తరాషాఢ, ఆశ్లేష, ఈనక్షత్రములందును దున్నపోతులకు దుక్కి మప్పుట మంచిది.

క్రొత్తభూమిలో పని ప్రారంభమునకు

అశ్విని, రోహిణి, విశాఖ, ఉత్తరాత్రయ, హస్త, చిత్త, స్వాతి, అనూరాధ, మూల, ధనిష్ట, రేవతి ఈనక్షత్రములందు ఆది, మంగళ, బుధ, శుక్రవారములందు 2, 3, 5, 7, 10, 11 ఈ తిథులయందు క్రొత్తభూమిలో పని ప్రారంభమునకు ప్రశస్తము.

(దైవజ్ఞా దర్శకము)

హాలచక్రము

శ్లో॥ న్యాచ్చక్రం హలానామకం సమచతుష్కోణం లిఖేచ్చేత్క్రమా
దీశాన్యాం రవిముక్తభాది విలిఖేద్ధిష్ణాని దిక్ష్వష్టసు
గంగాగాణాగి మాగురుశ్చ సహితం జ్ఞేయంమహా దిక్షుభం
దద్యాత్పూర్ణ ఫలం విదిక్షు విఫలం భూమిప్రవేశే కృషౌ ॥

(కాలామృతము)

తా॥ సమచతుష్కోణమగు హాలచక్రమును వ్రాసి దానిలో తత్కాలమున సూర్యుడుండి విడిచిన నక్షత్రము ప్రారంభముగ యీశాన్యము మొదలు యెనిమిది దిక్కులందును క్రమముగా 3, 3, 3, 5, 3, 5, 3, 2, ఈ సంఖ్యల ప్రకారము 27 నక్షత్రములను వ్రాయగా, తూర్పు, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర దిక్కులందున్న నక్షత్రములందు వ్యవసాయము చేయుటకు, పొలమునఁ బ్రవేశించినచో; సంపూర్ణ ఫలంబులను, ఈశాన్య, ఆగ్నేయ, నైరుతి, వాయువ్య మూలలందున్న నక్షత్రములందు బ్రవేశించినచో నిష్ఫలంబును కలుగును.

తిథి వార నక్షత్రఫలము

శ్లో॥ మైత్రార్కత్రయ రోహిణీ వసుమఘా దస్రోత్తరాంత్యాసురే
ష్వార్యారజ్ఞక వేర్ది నేషు శుభదో మధ్యస్తుచాంద్రేదినే
త్యక్త్వారిక్తదినాదిదగ్ధదివసాన్ దర్శావమా వైధృతి
వ్యాఘాత వ్యతిపాత విష్టిదివసాన్ శేషాః కృషౌశోభనాః॥

తా॥ అనూరాధ, హస్త, చిత్త, స్వాతి, రోహిణి, ధనిష్టా, మఖ, అశ్విని, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి, మూల, ఈ 13 నక్షత్రములును, మంగళ, బుధ, గురు, శుక్రవారంబులును, కృషి ప్రారంభమునకు శుభకరములు. సోమవారము మధ్యమము.

రి_క్తతిథులును, దగ్ధతిథులును, ప్రతిపత్తును, అమావాస్యయు, పూర్వో_క్తమైన, అవమయు (మూడు తిథులుగూడిన వారము) వైధృతి, వ్యాఘాత, వ్యతీపాత్, యోగములును భద్రకరణమును కృషికి పనికి రావు. మిగిలినవి పనికివచ్చును.

వి_త్తనములు చల్లుటకు బీజఫణి చక్రము

శ్లో॥ బిందునామపి స_ప్తవింశతి మృజుంసంలిఖ్యబిందు్వగ్రతో
రేఖాభి_స్తి సృభిః పునఃపున రధశ్చోర్ధ్వంచ తన్మూలతః
తస్యాగ్రేతులిఖే ద్విలోమత ఇహాస్వర్భానుభాద్గణ్యాతే
నక్షత్రే ష్వపి నిత్యచక్రచలనా ద్రాహోర్గగత్యాదివా ॥
(కాలామృతము)

తా॥ ఒకవరుస 27 బిందువులనగా ం ఇటువంటి చిహ్నములు వ్రాసి, అందు మొదటనున్న మూడు బిందువులందు మూడు రేఖలను ప్రారంభించి, 4 వ బిందువును విడిచి, ముందువ్రాసియున్న రేఖల 5, 6, 7 బిందువులతో గలిపి, 8 వ బిందువును విడిచి, 9, 10, 10 ఈ బిందువులతో ముందువ్రాసిన రేఖలను గలిపి, 12వ బిందువును విడిచి, 13, 14, 15 ఈబిందువులతో ముందువ్రాసిన రేఖలను గలిపి, 16 వ బిందువును విడిచి, 17, 18, 19 ఈబిందువులతో ముందువ్రాసిన రేఖలను గలిపి, 20 వ బిందువు విడిచి, 21, 22, 23 బిందువులతో ముందువ్రాసిన రేఖలను గలిపి, 24 వ బిందువును విడిచి, 25, 26, 27 బిందువులతో ముందువ్రాసిన రేఖలను గలిపినచో బీజఫలచక్రమగును. చక్రములోని మొదటి బిందువునందు రాహువున్న నక్షత్రము వ్రాసి రవి మొదలు తలక్రిందుగ 27 నక్షత్రములను 27 బిందువులందును వ్రాయవలయును.

చ క్ర ఫ ల ము

శ్లో॥ చక్రంబీజ ఫణింవిలిఖ్య ఫణిభా_త్తన్మూర్ధ్నినాశంత్రయం

కంఠే త్రీణ్యపి కజ్జలంచ జఠరే భాని క్రమాద్ద్వాదశ
దద్యుశ్చాన్న సమృద్ధి మత్ర కృషితో నిస్తండులత్వం త్రయం
పుచ్ఛే త్వీతిభయం బహిస్తు షడపి ప్రాగ్బీజసంస్థాపనే॥
(కాలామృతము)

తా॥ బీజావాపనవిషయమై పై ప్రకారము వ్రాసిన నక్షత్రములు చక్రశిరమున బొందియున్న 3 ను హాని, కంఠమందున్న 3 ను కృష్ణ ధాన్యమును, కుక్షిలోనున్న 12 ను అన్నసమృద్ధిని తోఁకయందున్న 3 ను తండులలాభమును, మూఁడేసి బిందువులనడుమ విడువబడిన 6 బిందువులలోనున్న నక్షత్రములు పైరులకు మిడుతలు మొదలగు యీతిబాధలును, కలుఁగఁజేయును.

బీజావాపన మంత్రవిధి

శ్లో॥ జ్యేష్ఠాయా మథమూలభే శుభగృహే లగ్నే విశుద్ధేష్టమే
సంపూజ్యాఖిలదేవతాః కృషిభువం సస్పృశ్యసన్మంగళైః
"ఓం విశ్వే మహితే నమోభగవతీ" త్యేతేవ సంమంత్రితం
బీజావాపన మాద్యమేవ ఫలదం, కుర్యాత్సుతారాసువా॥
(కాలామృతము)

తా॥ అత్యంతముఖ్యములగు జ్యేష్ఠా మూలా నక్షత్రములందైనను, శుభప్రద నక్షత్రములందైనను, సప్తమశుద్ధిగల శుభగ్రహ సంబంధ లగ్నములందైనను, సకలదేవతలను పూజించి, "ఓం విశ్వే మహితే నమోభగవతి" అను మంత్రముచేత కృషిభూమిని అభిమంత్రించి, మంగళవాద్యములతో స్పృశించి ప్రథమ బీజావాపనము చేయుట శుభకరము.

విత్తనములు చల్లుటకు తిథివార నక్షత్ర ఫలములు

శ్లో॥ రిక్తాపర్వవిమప్రదోష రహితే వారే శుభానాంగృహే

క్షిప్రస్వాతిమృదుధ్రువాసురమఖాపిష్ణ్యాభియోగ్యేషు
బీజావాపన మాద్యమేవ ఫలదం స్యాత్పూర్వసస్యేపరే
యద్వర్ణగ్రహవాసరేషు యదివాతద్వర్ణ బీజం వపేత్॥
(కాలామృతము)

తా॥ రిక్తతిథులును, పంచపర్వంబులును, త్యాజ్యఘటికలును, ప్రదోషకాలంబులు, విడిచి, శుభతిథులయందు శుభగ్రహసంబంధము లగు వారములయందును, అశ్విని, హస్త, పుష్య నక్షత్రములయందును, చిత్త, రేవతి, మృగశిర, అనూరాధలయందును, రోహిణి, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్రలయందును, స్వాతి, మూల, మఖ, శ్రవణ, ధనిష్ఠ, శతభిష నక్షత్రములందును అనగా క్షిప్ర, మృదు, స్థిర సంజ్ఞలుగల నక్షత్రములందు విత్తనములు చల్లిన శుభకరము. ఏవర్ణ విత్తనములు చల్లుట కావర్ణగల గ్రహముల వారములు శుభకరము లని, ఒకపక్షమునఁ జెప్పఁబడెను. 2, 5, 7, 11, 13, 15 యీతిథులు బీజకర్మకు ప్రశస్తములు.

విత్తనములు చల్లుటకు లగ్న ఫలములు

శ్లో॥ మేషే చేత్పశునాశనం, బహుఫలం చేత్కర్కటే చేద్ధటే
కుర్యాత్ప్రాణహృతించసస్యహరణం, లగ్నే మృగేసర్వదా
సింహే చోరభయం ఘటేబహుభయం బీజాప్తిరాద్యాశుభా
కన్యాగోఝషయుగ్మవృశ్చికధనుష్వేతేషుధాన్యప్రదా॥
(కాలామృతము)

తా॥ విత్తనములు చల్లుట కారంభించిన, మేషలగ్నమునందు పశునాశనము, కర్కాటకము బహుఫలము, తుల ప్రాణహాని, మకరము సస్యహాని, సింహము చోరభయము, కుంభము అధికభీతి, కన్యా, వృషభ, మీన, మిథున, వృశ్చిక, ధనుర్లగ్నములందు ధాన్యసమృద్ధియు, శుభప్రదమును కలుగును.

వివిధవిత్తనములు చల్లుటకు వార లగ్న ఫలములు

శ్లో॥ అర్కో సమయే సూర్యస్యవారే సర్వబీజాని వాపయేత్
సోమవారే మిథునలగ్నే । జల పుష్పాంకురాన్న్యసేత్॥
(ముహూర్తదర్పణము)

తా॥ ఆదివారమున సింహలగ్నమునందు సర్వబీజములు చల్లవచ్చును. సోమవారమున మిథునలగ్నమునందు రాజనపు విత్తనములు చల్లవచ్చును.

శ్లో॥ కుజస్యవారే లగ్నే । కోద్రవాన్వాపయేద్బుధః
బుధవారే సౌమ్యలగ్నే । క్రముకస్థాపనం వనం॥
(ముహూర్తదర్పణము)

తా॥ మంగళవారమున మేషవృశ్చికములయందు, కొఱ్ఱధాన్యములను, బుధవారమున మిధునకన్యలయందు పోకచెట్లు పెట్టెడి తోటను స్థాపించవలెను.,

శ్లో॥ స్థాపయేత్ఫలవృక్షాంశ్చ । తల్లగ్నే దివసే గురోః
శుక్రవారే తదుద ఏత్కుసుమంతరం॥
(ముహూర్తదర్పణము)

తా॥ గురువారమున ధనుర్మీనములందు మామిడి మొదలగు ఫలవృక్షములు నాటవలెను. శుక్రవారమున తులా వృషభములందు మల్లె మొదలగు పూలచెట్లు నాటవలెను.

శ్లో॥ మందశ్యలగ్నే మందాహే । కృష్ణధాన్యానివాపయేత్
(ముహూర్తదర్పణము)

తా॥ శనివారమున మకర కుంభములయందు నువ్వులు మొదలగునవి చల్లవలెను.

సెనగ, గోధుమ, కంది విత్తనములు చల్లుటకు

శ్లో॥ మూలాత్ర్యుత్తర నైష్ణవేంద్వ దితి సస్వాంత్యాజమైత్రానిలే
ష్వేవంకర్కి ధనుర్ఘట స్థిర గృహేంస్యాహుశ్చ్వవారే శుభే॥
(దైవజ్ఞ కర్ణామృతము)

తా॥ మూల, శ్రవణము, మృగశిర, పునర్వసు, ధనిష్ట, రేవతి, రోహిణి, అనూరాధ, స్వాతి, ఉత్తరాత్రయ, ఈ నక్షత్రములందును, కర్కాటక, ధనుస్సు, తుల, వృషభము, సింహము, వృశ్చికము, కుంభము, ఈ లగ్నములందును, బుధ, గురు, శుక్ర వారములందును సెనగ, గోధుమ, కంది విత్తనములు చల్లుట ఫలప్రదము.

సకల ఫలవృక్షములు నాటుటకు

శ్లో॥ రేవత్యుత్తర రోహిణీ గురు కరాది త్యేషు నక్తంచరే
వాయౌవారుణవాజినోశ్చశశి జేంద్వా రేషువా రేషుచ
వృక్షస్థాపన బీజవాపన హలప్రారంభ కార్యేశుభం
కన్యాకర్కియుగోక్ష మీనమకరే సంపూర్ణ ధాత్రీఫలం॥
(దైవజ్ఞ కర్ణామృతము)

తా॥ శుభతిధులయందు, బుధ, గురు, సోమవారములందు, రోహిణి, అశ్విని, పుష్యమి, పునర్వసు, హస్త, మూల, స్వాతి, శతభిషము, ఉత్తరాత్రయము, రేవతి, ఈ నక్షత్రములయందు, కన్యా, కర్కాటక, వృషభ, మిధున, మీన, మకరలగ్నములయందు సమస్త ఫలవృక్షములు నాటవచ్చును. విధ విధ విత్తనములు చల్లవచ్చును. హలకర్మారంభము చేయవచ్చును. భూమి సంపూర్ణ ఫలప్రదమగును.

వృక్షచ్ఛేదనమునకు

తా॥ రోహిణి, మృగశిర, హస్త, చిత్త, స్వాతి, విశాఖ, మూల, ఉత్తరాషాఢ, ధనిష్ఠ, శతభిషము, ఈనక్షత్రములయందును, సోమ, బుధ, గురువారములందును, 2, 3, 5, 7, 10, 11, 13 ఈ తిథులయందును, మేష, వృషభ, కర్కాటక, కన్య, తుల, మకరము లందును, ద్వాతీయశుద్ధిగనుండగా వృక్షములను ఛేదించుట శుభకరము.

(జ్యోతిఫలరత్నాకరము)

సర్వతోటలు వేయుటకు

హస్త, చిత్త, విశాఖ, మూల, శతభిషము, స్వాతి, ఉత్తర, ఉత్తరాభాద్ర, ఉత్తరాషాఢ, రోహిణి, జ్యేష్ఠ, అశ్విని, పునర్వసు, పుష్యమి, అనూరాధ, కృత్తిక, పుబ్బ, పుర్వాషాఢ, పూర్వాభాద్ర ఈనక్షత్రములందు గురు, సోమ, బుధ, శుక్రవారములందు గండరిక్త తిథులయందు సమస్తమైనతోటలు వేయవచ్చును.

(ముహూర్తాంశము)

చెఱుకుతోట వేయుటకు

శ్లో॥ వాక్పతీచాశ్వినిహస్త । మృగమైత్రనిశాచరమ్
యుతుస్థాప్యంశుభావహామ్॥ (ముహూర్తాంశము)

తా॥ పుష్యమి, అశ్విని, హస్త, మృగశిర, అనూరాధ, మూల, ఈనక్షత్రములందు చెఱుకుతోటలువేసిన ఫలవంతములగును.

రేగు, అరటి, పనస, మామిడితోటలు వేయుటకు

శ్లో॥ పుష్యోత్తరాభాద్ర మఖాశ్విపౌష్ణ ।
మైత్రార్యభేషుక్రిమికీటవృషాంగనాసు
పూర్ణాజయా సుభృగువిద్గురువాసరేషు ।
సంస్థాపనం కదళిచూతి పనస బదరీ వనాదికార్యం॥

(ముహూర్తసుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ పుష్యమి, ఉత్తరాభాద్ర, మఖ, అశ్విని, రేవతి, అనూరాధ, ఉత్తర, ఈనక్షత్రములందు, మేష, వృశ్చిక, వృషభ, కన్యా లగ్నములందును, 3, 5, 7, 10, 12, 15 ఈ తిధులయందునను, బుధ, గురు, శుక్ర వారములందును, రేగు, అరటి, పనస, మామిడివనములు వేసిన చక్కగా ఫలించును.

వంగతోట వేయుటకు

శ్లో॥ భరణి శ్రవణం స్వాతి । మేఖలాస్సు రేవతి
వసుష్ఠంగిరిశో భేషు । వార్తాకి స్థాపనం శుభమ్॥
(ముహూర్తాంశము)

తా॥ భరణి, శ్రవణము, స్వాతి, మఖ, మూల, రేవతి, ధనిష్ట, అశ్విని, ఈ నక్షత్రములయందు వంగనారు నాటినచో మంచిఫలితము కలుగును.

అంట్లు కట్టుటకు

శ్లో॥ హస్తాశ్వపుష్యోత్తరరోహిణీషు । చిత్తానురాధామృగ రేవతీషు
స్వాతౌధనిష్ఠాచమఖాచమూలా । బీజోత్తరుత్కృష్టఫలంవదంతి॥
(ముహూర్తాంశము)

తా॥ హస్త, అశ్విని, పుష్య, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, రోహిణి, చిత్త, అనూరాధ, మృగశిర, రేవతి, స్వాతి, ధనిష్ట, మఖ, మూల, ఈనక్షత్రములందు అంట్లుకట్టినచో బాగుగాఫలించును.

పాదులు పెట్టుటకు

శ్లో॥ స్వాతి త్రిష్వాశ్విని వారుణేషు। మూలావిశాఖాయ మృదుధ్రువేషు
లతౌష దీపాది సర్వోప వేషు। శుభ ప్రయుక్తం మునయోవదంతి॥
(ముహూర్తాంశము)

తా॥ స్వాతి, పుష్యమి, అశ్విని, శతభిషం, మూల, విశాఖ, ఈనక్షత్రములందుగా సమస్తమైన తీగెలు గల పాదులుపెట్టిన బాగుగా కాయును.

చెట్లు పాతుటకు

శ్లో॥ రేవత్యుత్తర రోహిణీ గురుకరాదిత్యేషు నక్తం చ రేవాయథా
వాయుశ్చాశ్విని సౌమ్య శశిజేజ్య భృగోషు వారేషుచేత్,
వృక్షస్థాపన బీజవాప హలప్రారంభ కార్యేశుభం
కన్యాకర్కట యుగ్మ మీనధనుషే స్సంపూర్ణ ధాత్రీఫలమ్ ॥
(ముహూర్తసుధాసార సంగ్రహము)

తా॥ రేవతి, ఉత్తర, రోహిణి, పుష్య, హస్త, పునర్వసు, మూల, స్వాతి, శతభిషం, అశ్విని, యీ నక్షత్రములందును, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములందును, కన్య, కర్కాటక, మిధున, మీన, ధనుస్సు, వృషభ లగ్నములందును, శుభతిదులందును, సమస్తమైన చెట్లులు నాటవచ్చును. సమస్త బీజములు చల్లుటకును, హలకర్మ ప్రారంభమునకును శుభప్రదములు.

పొగాకుతోటలు–గంజాయితోటలు వేయుటకు

శ్లో॥ విశాఖరేగురా రాద్రే । తుసింగేకాల వాతయోః
గురుభౌమార్క వారేషు । స్థాప్యంచే ధ్ధామ పత్రకమ్ ॥
మూలోత్తరాదిశిశ్విక్ర । పౌష్ణమైత్ర కరేందుషు ।
భౌమార్క గురువారేషు । స్థాప్యాంగాంధారికస్యచా ॥
(ముహూర్తసుధాసార సంగ్రహము)

తా॥ మృగశిర, పుష్యమి, ఆరుద్ర, అశ్విని, భరణి, స్వాతి, యీనక్షత్రములందు శుభతిథులయందు, ఆది, మంగళ, గురువారము లందు పొగాకుతోటలు వేసినచో చక్కగా ఫలించును. ఉత్తర, పున

ర్వాసు, జ్యేష్ఠ, రేవతి, అనూరాధ, హస్త, మృగశిర ఈనక్షత్రము లందు, ఆది, మంగళ, గురువారములందు గింజాయితోటలు వేయుట శుభకరము.

ఉల్లి, కంద, తోటలు వేయుటకు

శ్లో॥ రేవత్యశ్వినిమైత్రవాయువరుణా।
దిత్యేంద్రవిష్ణిజ్యమూలాంత్య ర్క్యేందుషు ।
భానుసోమగురువారే ష్వేవవృద్ధి ప్రదం।
పూర్ణయాంమృగమీనకీటకధనుః।
కుంభేషుచార్కోదయే స్థాప్యం।
గృంజనబీజమాహురితివాశిష్టాత్రిగర్గాదయః ॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ రేవతి, అశ్విని, అనూరాధ, స్వాతి, శతభిషం, పునర్వాసు, జ్యేష్ఠ, శ్రవణం, పుష్యమి, మూల, హస్త, ఉత్తర, మృగశిర, యీ నక్షత్రములయందు. ఆది, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములందు, సూర్యోదయ కాలమునందు, ఉల్లితోట, కందితోటలు పైరుపెట్ట వలెను.

ప్రత్తిపైరునకు

శ్లో॥ కార్పాసస్యచబీజవాపనవిధి గుర్వర్కవారేంగనా
కర్క్యాంతేష్వదితియ్యమార్కగురువాతాద్యంత్యదైత్యేందుషు॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ పునర్వాసు, భరణి, హస్త, పుష్యమి, స్వాతి, అశ్విని, రేవతి, మూల, ఈనక్షత్రములును, 2, 3, 5, 7, 10, 13, యీతిథు లును, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములును, గురు బుధులు కేంద్ర ములయందుండగా ప్రత్తిపైరు పెట్టుటమేలు.

ఖర్జూర, పోక, కొబ్బరితోటలు వేయుటకు

శ్లో॥ వాక్పుష్యాశ్వినీహస్త । మృగమైత్రాసు రేషుచ ।
ఖర్జూరనారికేళక్రముకతరు । సంస్థాపనం శుభమ్ ।
పూర్ణాఖ్యపయతిథ్యేషు । శుభవారే శుభోదయే ॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ పుష్యమి, అశ్విని, హస్త, మృగశిర, అనూరాధ, మూల, ఈనక్షత్రములందును, బుధ, గురు, శుక్రవారములందును, స్థిరలగ్నములందును, శుభతిథులయందును, ఖర్జూర, పోక, కొబ్బరితోటలు వేసినచో ఫలప్రదములగును.

సస్యములు చిత్తపట్టకుండుటకు

శ్లో॥ యక్షరాక్షసపక్షిణా । కీటకైః క్రిమికీటకైః
సర్వపీడా వినాశాయ । యాజ్ఞా శుద్ధివిభీషణా ॥

(ముహూర్తాంశము)

తా॥ పై శ్లోకమును ఒక తాటియాకుపైన వ్రాసి, చక్రముగా చుట్టి దానికి ధూపము వేసి, చేనుమధ్య దానినికట్టినచో చిత్తపట్టనేరదు.

బెదురు కొయ్యకు

సీ॥ ఖరఫణి చంద్రుల ♦ కణుజులురారావు
బ్రహ్మేంద్ర మూలల ♦ పందిరాదు
అదితి వాసవనిల ♦ రావెనుబోతులు
పుష్యచిత్తల । పులులురావు
శ్రవణ విశాఖల ♦ చేరవు మృగములు
మఖయందు చోరులు ♦ మరియురాదు

పూర్వభాద్రయుగంబున ♦ బొట్లును దుప్పులు
భరణియందు పక్షులు ♦ సారపోవు
తే॥ స్థిరములగు లగ్నములను వా ♦ సరములందు
కొఱమ ముసిడి సైన రెమ్మిక ♦ కొయ్యగుంపున
నొక్క కర్రెలను ఖండించి ♦ యొనర చేను
సమాశ పాతిన జంతు జా ♦ లములు రావు॥

(జ్యోతిషఫలగ్రంథము)

✝ తా॥ హస్త, ఆశ్లేష, మృగశిర, ఈనక్షత్రములందు కణుజులును, రోహిణి, మూలలయందు పందులును, పునర్వసు, జ్యేష్ఠ, స్వాతులందు యెలుగుబంట్లును, పుష్యమి, చిత్తలందు పులులును, మఘయందు చోరులును, పుబ్బ, పూర్వాషాఢ, పూర్వాభాద్రలయందు, దుప్పులును. భరణియందు పక్షులును, కొఱమ, ముసిడి, రెమ్మ, ఈమూడుజాతులలో యేకట్టెగాని ఒక్క కర్రెను ఖండించి ఆకొయ్యను చేనునడుమ స్థిరలగ్న నక్షత్రవారములందు పాతినచో, పై జంతు సమూహములు రావు.

చే ల కా పు న కు

శ్లో॥ చిత్రాశ్విని వహ్నినిశాచరేషు । జీవేందుజంభార్గవవాసవానాం
సస్యంచగుప్తిం మృగనాగచోరైః । క్రోడాదికై స్సాధ్వయనాశనంచ
(ఫలగ్రంథము)

తా॥ చిత్త, అశ్విని, ధనిష్ఠ, కృత్తిక, మూల, ఈనక్షత్రములందును, బుధ, గురు, శుక్ర వారములందును, చేనుకాపునకు వెళ్ళినచో ఆచేనునకు అడవిపందులు మొదలగు జంతువులచేతను, గోరింకలు మొదలగు పక్షులచేతను, పాములవలనను, చోరులవలనను భయ ముండనేరదు.

చే ను పా లి చే యు ట కు

శ్లో॥ ధ్రువధాత్వకరాదిత్య । గురుత్వాష్ట్రీచమూలభే

మైత్రవాయుమఘాపౌష్ణ । గురుశుక్రేవభాస్కరే
జయపూర్ణాతిథిస్సౌఖ । సర్వసస్యానకృంతనమ్ ॥

(ముహూర్తాంశము)

తా॥ అశ్విని, రోహిణి, హస్త, పునర్వసు, పుష్యమి, చిత్త, మూల, అనూరాధ, స్వాతి, మఖ, రేవతి. ఈనక్షత్రములందును, గురు, శుక్ర, ఆదివారములందును. జయ, పూర్ణతిథులయందును చేనుపాలి అంటవచ్చును.

చేనుకోతకు, కుప్ప వేయుటకు

శ్లో॥ మూలాత్యుత్తరవైష్ణవేందదితివస్వాంత్యాదిమైత్రానిలే
ష్వేవంకర్కిఘనార్ధట స్థిరగృహేష్వాహుశ్చవారేశుభే
బీజావాపనమన్వహంచణకగోధూమాధకానాంశుభం
మూలాత్యుత్తరమైత్రసార్పమఖవిష్ణ్వంత్యేజ్యభేబంధనం॥

(ముహూర్తసుధాసార సంగ్రహము)

తా॥ మూల, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, శ్రవణము, మృగశిర, పునర్వసు, ధనిష్ఠ, రేవతి, రోహిణి, అనూరాధ, స్వాతి, ఈనక్షత్రములయందును. స్థిరలగ్నములందును, బుధ. గురు, శుక్రవారములందును, చేనుకోయవచ్చును. కోసినసస్యములను కుప్పలువేయవచ్చును.

కుప్పలు నూర్చుటకు

కృత్తిక, మృగశిర, ఆరుద్ర, పుష్యమి, మఖ, హస్త, మూల, శ్రవణము, ధనిష్ఠ ఈనక్షత్రములందు కుప్పలు నూర్చుటమంచిది.

(జ్యోతిషసారసంగ్రహము)

నూర్చిన గింజలు తెచ్చుటకు

శ్లో॥ మృదుక్షి ప్రాఖ్య బుక్షేషు । శశిభృగ్వీజ్య వాసరే
చంద్రతారాబలేచ స్యాన్న । వ్యధాన్యాగమం శుభమ్ ॥

(ముహూర్త సుధాసారసంగ్రహము)

తా॥ చిత్త, రేవతి, మృగశిర, అనూరాధ, అశ్విని, పుష్య, హస్త ఈ నక్షత్రములయందును, సోమ, గురు, శుక్రవారములయందును, పూర్ణ తిథులయందును, చంద్రతారాబల యుక్తమును చూచి క్రొత్తగింజలు యింటికి తెచ్చుట మంచిది.

గింజలు పాతరలో పోయుటకు

అశ్విని, రోహిణి, మృగశిర, పునర్వసు, పుష్యమి, ఉత్తర, హస్త, చిత్త, స్వాతి, అనూరాధ, మూల, ఉత్తరాషాఢ, శ్రవణము, ధనిష్ఠ, శతభిషము, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి, ఈ నక్షత్రములయందును, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములందును, వృషభ, మిధున, సింహ, కన్య, వృశ్చిక, ధనుర్మీన లగ్నములందును, ధాన్యస్థాపన చేయుట శుభము.

(దైవజ్ఞా దర్శకము)

ధాన్యము దంచుటకు

మఖ, పుబ్బ, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ, మూల, రేవతి ఈనక్షత్రములయందును, సింహలగ్నమునందును, ధాన్యము దంచుట ఫలప్రదము.

(దైవజ్ఞా దర్శకము)

క్రొత్త అన్నము తినుటకు

శ్లో॥ తిష్యాదిత్యాశ్వి దైత్యాధిప వసుపరమేష్ట్యంత్య చిత్రా
విశాఖాశ్రిస ప్రాచేతసార్క-శ్వసన పితృనిశాధీశ

పుష్యోత్తరాసు దిత్యాశ్వి త్వాష్ట్రాంత్యే శ్వసాళిషుచ ।
శుభతిథౌ చాష్టమస్థం శశాంకం హిత్వా మందే,
సురౌవా శుభమితి మునయో౽న్నవ్యధాన్యాన్న భుక్తిమ్॥

(ముహూర్తసుధాసార సంగ్రహము)

తా॥ పుష్యమి, పునర్వసు, అశ్వని, మూల, ధనిష్ఠ, రోహిణి, రేవతి, చిత్త, విశాఖ, శ్రవణ, శతభిషము, హస్త, స్వాతి, మఖ, మృగశిర, అనూరాధ, ఉత్తర ఈనక్షత్రములును, 2, 3, 5, 7, 10, 13, ఈ తిథులును, 1, 8, 12 ఈలగ్నములందు అష్టమిచంద్రుఁడు లేకుండ శని, గురువారములందు క్రొత్త అన్నము భుజింపవచ్చును.

ధాన్యము అమ్ముటకు

రోహిణి, ధనిష్ట, శతభిషము, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, ఈ నక్షత్రములందు గింజలు అమ్ముటమంచిది.

(జ్యోతిషసార సంగ్రహము)

పాదులనుండి ప్రారంభమున కాయలుకోయుటకు

మంగళ, శుక్రవారములు, పూర్ణిమ, అమావాస్యలు, నవమి, చవితి, తిథులు గ్రహదినములు పనికిరావు. ఈ దినములలో కాయలు కోసిన పాదులు చెడిపోవును. (ముహూర్తఫల సర్వస్వము)

గానుగ, బండి పూయుటకు

శ్లో॥ అశ్విపౌష్ణానురాధాచ । హస్తాపుష్యమృగ స్తథా
షట్తారమాతలన్నాస్తి । భ్రమణంచ విశేషతః ॥

తా॥ అశ్విని, రేవతి, అనూరాధ, హస్త, పుష్యమి, మృగశిర, ఈనక్షత్రములందు గానుగ, బండి పూయవచ్చును. 2, 3, 5, 7, 10,15

ఈ తిథులును, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములును, మేష, కర్కాటక, తుల, మకర, మిథున, కన్య, మీనరాశిలగ్నములను తారాబలము చంద్రబలము సరిపడగా చెఱుకుగానుగయు, మూనగానుగయు, ఎత్తవచ్చును. నూనె, చెఱుకురసము తీయు ప్రారంభించవచ్చును.

(ము. ఫ. స॥)

ఏతము ఎత్తుటకు

సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములు. 2, 3, 5. 7, 10, 11, 13, 15, తిథులు శుభకరములు.

క్రొత్తగింజల రాశి కొలుచుటకు

శ్లో॥ మైత్రార్కేందుమఖోత్తరాత్రయహయత్వష్ట్రాంత్యభాగ్యత్రయ
బహ్మాంగీరసభేషుభద్రజయ పూర్ణాఖ్యతిథౌ చేచ్ఛుభం
గోసింహాంత్యఘటాంగనాయుగ ధనుర్లగ్నేషుభృగ్వార్యయో
ర్వారేపాపగృహేషుపాపఖచరాస్సౌమ్యాశ్శుభేషుస్థితాః
స్వాద్వారస్థితే మూర్తమహూర్తసహితే సేందూదయే వాతథా
ఋక్షత్యాజ్యయుతేషు మానసమయ ప్రాప్తేతులగ్నేయదా
మధ్యేఽభ్రస్యముఖర్క్షతోరణయుతే చేద్ధాన్యరాశేః క్రమా
న్మందంమానమితి బ్రువంతిమునయో తద్వృద్ధిసంప్రాప్తయే॥

(దైవజ్ఞకర్ణామృతము)

తా॥ 2, 3. 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15 ఈ తిథులయందును, గురు, శుక్రవారములందును, ఉత్తరాత్రయ, పూర్వాత్రయ, రోహిణి, మృగశిర, పునర్వసు, హస్త, చిత్త, అనూరాధ, రేవతి, అశ్విని, నక్షత్రములందును, వృషభ, మిథున, సింహా, కన్య, ధనుస్సు, కుంభ, మీనలగ్నములందును, శుభప్రదము,

ఆ సుముహూర్తలగ్నమునకు త్రిషడాయవ్యయాష్టమములందు పాపులును, కేంద్రకోణములందు శుభులును, యుండిరేని, శుభకరము. చంద్రోదయముతోనైనను, వారసుముహూర్తములతోనైనను, లగ్నమునకు మధ్యకాలమున యివి వచ్చుసమయమందైనను, అంతరిక్షమందు మఖానక్షత్రము సుధ్యాహ్నమైయుండగా క్రొత్తగింజలరాసులు కొలిచినచో వృద్ధియగునని మహర్షులు చెప్పియున్నారు.

రాశికొలతకు ప్రత్యేక వారఫలములు

శ్లో॥ బుధస్త్రిభాగం, వసుభాగమర్కోజోరవిర్దశాంశంచశశికళాంశం
శనైశ్చరోవింశతిభాగమాహారే,న్న భాగహారా, గురుభార్గవౌతథా॥
(దైవజ్ఞకర్ణామృతము)

తా॥ బుధవారమందు రాశిని కొలచిన రాశియొక్క మూడవపాలును, మంగళవారమునందు ఎనిమిదవపాలును, ఆదివారమునందు పదియవపాలును, సోమవారమునందు పదహారవపాలును, శనివారమునందు యిరువదియవపాలును రాశిలో క్షీణించును. కావున గురు శుక్రవారములందు కొలుచుట శ్రేష్టమని ఋషులు వచియించిరి.

వాపీకూపాది వివరములు

శ్లో॥ ద్వారహీనోభవేత్కూపో । ద్వారేణైకేనవాపికా ।
నైకద్వారాపుష్కరిణీ । దీర్ఘాకారాతు దీర్ఘికా ।
కుల్యావిధూతతోయశ్చ । తటాకః పరికీర్తితాః॥
(జలార్గళశాస్త్రము)

తా॥ ద్వారములు లేనిది కూపము, ఒకద్వారముగలది వాపి, అనేక ద్వారములు (నాల్గుద్వారములు) కలది పుష్కరిణి, పొడవుగనుండునది దీర్ఘిక, కాలువల జలప్రవాహములచేత నిండునది తటాకము అని చెప్పుదురు.

ని ర్మా ణ ఫ ల ము

శ్లో॥ ఏకుర్వంతినరాఃపుణ్యాః । పురేపానీయశాలకమ్ ।
విష్ణునాసహామోదంతే । యావదుహ్యామండలేజలే ॥

(విశ్వకర్మ)

తా॥ వాపి, కూప, తటాకాదులును, దేవాలయములును, నిర్మించిన పుణ్యాత్ములు విష్ణులోకమునందు చిరకాలము నానావిధ సౌఖ్యముల ననుభవింతురు.

✝ తటాక కూపారంభ ముహూర్తములు

శ్లో॥ హాస్తేచాంబుప పౌష్ణ కేశవ సాఖా । మిత్రోత్తరా రోహిణీ।
దేవేజ్యేషుచ శుక్రసౌమ్య శశభృద్వాగీశ వారాశ్రితే
రిక్తాఛిద్ర తిథా విహాయ వృషభేనక్రే కులీరే ఘటే
మీనే కూప తటాక కర్మసుగుణ యశ్శుభసూశి శుద్ధేష్టమే ॥

(ముహూర్తసుధాసార సంగ్రహము)

తా॥ హస్త, ధనిష్ట, పుష్యమి, శ్రవణము, మఖ, అనూరాధ, ఉత్తరాషాఢ, రోహిణి, పునర్వసు. ఈనక్షత్రములును, శుక్ర, బుధ, సోమ, గురువారములును, యీపక్షద్వర్గములయందును, 2, 3, 5, 7, 10, 13, ఈతిథులయందును, వృషభ, మకర, కర్కాటక కుంభ, మీన లగ్నములందును, అష్టమ శుద్ధిగల్గినట్టి ముహూర్తమునందు పూర్వాహ్ణమునందు నూతులు, చెఱువులు తవ్వినచో, శాశ్వతముగా జలప్రదములై యుండును.

నాచే రచియింపఁబడిన పంచవాస్తు పారిజాతమునుండి
విశేషాంశములు
✝ యీదిగువ వ్రాయుచున్నాను

1. లగ్నమందు బుధుఁడుగాని, గురుఁడుకాని, కేంద్రములందు చంద్ర శుక్రులుగాని ఉన్నయెడల జలప్రదమగును. లగ్న

ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థములయందు పాపగ్రహము లుండ కూడదు.

2. కూపాకారముగ నొక చక్రమును వ్రాసి దానియందు రోహిణి నక్షత్రము మొదలు తూర్పునుండి మూడేసి నక్షత్రముల వంతున 8 దిక్కులలోను 24 గును మధ్యను 3 ను లిఖించి సదరు స్థలములలో నున్న నక్షత్రములలో చంద్రుడున్న నక్షత్రము సదరు చక్రమునకు తూర్పు, దక్షిణము, నైఋతి, వాయువ్య, దిక్కులలో నున్న యెడల జలనాశనమనియును, ఆగ్నేయ దిశలో నున్నచో పూర్ణ జలమనియును పశ్చిమ దిశలో నున్నచో అమృతసమానమనియు, ఉత్తరదిశలో నున్నయెడల రుచికరంబనియును, ఈశాన్యదిశలో నున్నయెడల లవణయుక్తము మనున్ను, మధ్యలో నున్నచో, త్వరలో జలప్రదమనియును గ్రహింపబడెను.

3. నివసించు గృహమునకు భావి యీశాన్యభాగమునందుండె నేని ఐశ్వర్యము, తూర్పున వృద్ధి, ఆగ్నేయమున పుత్రనాశనము. దక్షిణమున సౌఖ్యము, నైఋతి అరిష్టము, పడమర మరణము, వాయువ్యమున సంపద, ఉత్తరమున శత్రుభయము, మధ్యప్రదేశమున నాశనము కలుగును.

స్థ ల ప రీ క్ష

శ్లో॥ శుభ్రవస్త్రోపమాతోద్ర । తుల్యావర్ణశిలాధరా
అక్షయం కురుతేతోయం । సర్వప్రాణిసుఖావహమ్॥

(జలార్గళశాస్త్రము)

తా॥ తెల్లనిబట్టవంటిరంగును, తేనెవర్ణముగల రాళ్లును ఎచ్చట నుండునో, సమస్తప్రాణులకు సుఖమును కల్గించు జలసమృద్ధికలిగి యుండును. వైడూర్యములు, పెసలు, తుమ్మెదలు ఈవర్ణముగల రాళ్ళసమీ

పమునందు సమృద్ధిజలముండును. ముత్యములు, వెండి, బంగారము, హరిదళము వర్ణములుగల రాళ్లుండు చోట సంపూర్ణ జలముండును. మద్ది చెట్టు, బిల్వవృక్షము, నెల్లి చెట్టు, తిప్పతీగ, పొన్నగంటి, యిప్పియున్న తావులందు జలముండును. నల్లని మృత్తికగాని, యెఱుపుమృత్తికగాని, కుశ దర్భలున్నచోటులందు జలముండును. ఖర్జూరంబు, నేలతాడు, తామర, కానుగ, పచ్చిక ఇవిగల ప్రదేశమునందు జలముండును. సున్నపురాళ్ళతోగూడి యెఱ్ఱనగు భూమియందు చేదుజలముండును. తీగలు, ఆకులు, దట్టముగను, పచ్చగనుండు ప్రదేశమునందు జలముండును. కపిలవర్ణముగల నేలయందు ఉప్పునీరుండును. తెల్లటి నేలయందు కొంచెముప్పనగల నీళ్ళుండును నల్లని నేలయందు తియ్యని నీళ్ళుండును. కొండమీఁద కొండయున్నచో ఒక మట్టు ప్రమాణమున నీరుండును.

తటాకవాపీ ఆకారనిర్మాణ ఫలములు

శ్లో॥ త్రికోణం చతురస్రంచ । వర్తులం వా త్రిరంస్మృతమ్ ।
ధనుషం కలశం పద్మం । మధ్యమం తజ్జలాశ్రయమ్ ॥

(విశ్వకర్మప్రకాశిక)

తా॥ నీళ్ళకై నిర్మించబడిన వాపీతటాకాదులు త్రికోణాకారముగానైనను నాలుగంచులు గలదానిగానైనను ఉండెనేని మిక్కిలి శ్రేష్టము. ధనురాకారముగానైనను కలశాకారముగానైనను పద్మాకారముగానైనను ఉండెనేని మధ్యమఫలము.

సర్పాకారము, ఉరగాకారము, ధ్వజాకారములు కూడవు. న్యూనాకారము సౌఖ్యము కలుగఁజేయును. నూయి వర్తులాకారము శుభము.

తటాక నిర్మాణము

శ్లో॥ పాలీప్రాగపరాయితాంబుసుచిరం దత్తేనయామ్యోత్తరా
కల్లోలైరవదారమేతి మరుతాసాప్రాయశః ప్రేరితైః

తాం చేదిచ్ఛతి సార దారు శిరసాం సంపాతి మాసారయే
త్పాషాణాది భిరేవ వా ప్రతిచయం క్షుణ్ణం ద్విపాశ్వాదిభిః।
(జలార్గళశాస్త్రము)

తా॥ చెరువులకు గట్టులు, ప్రవాహములను గట్టిగ బహు కాలము జలముండును. దక్షిణోత్తరములు దీర్ఘగట్టులు చేసిన పడమటి గాలి కొట్టుటచేత అలలు లేపబడి గ్రొంచును. జలము లేని చెరువు అశు భము చెఱువుగట్టులు మిగుల బలముగల కొయ్యలచేనైనను రాళ్ళతో నైనను ముందుప్రక్క దృఢముగా గట్టి వెనుకప్రక్క మన్నుపోసి, ఏనుగులు, పశువులు, మొదలగువాటితో త్రొక్కించి గట్టిగానుండు నట్లు చేయవలయును.

గట్లమీఁద చెట్లునాటుట

శ్లో॥ కకుభవటామ్రప్లక్షకదంబై । స్ననిచులజంబూ వేతసనీపైః
కురవకతాలాశోకమధూకై । ర్వకులవిమిశ్రైశ్చావృతతీరామ్॥
(జలార్గళశాస్త్రము)

తా॥ చెఱువుగట్టుమీఁద వంకమద్ది, మఱ్ఱి, మామిడి, జువ్వి, కడిమి, ఎఱ్ఱగన్నేరు, నేరేడు, ప్రబ్బలి, నేప, ఎఱ్ఱగోరింట, తాటి, అశోకము, ఇప్ప, పొగడ, మొదలగు వృక్షములు వేయవచ్చును.

నడబావి నిర్మాణము విశేషము

శ్లో॥ సీరాయుక్సలిలాం సుఖావతరణాం తీరస్థపుష్పద్రుమాం
కూజద్వృక్షవిహంగమాంసు తరుణీమత్యాయతాం దీర్ఘికామ్।
కుర్యాత్తత్రసముల్లసత్కమలినీ పత్రైశ్చక్వచిచ్ఛామలాం ।
శ్యామాలోకనవమాలికాం విదధతీం నీలోత్పలానిక్వచిత్॥
(విశ్వకర్మప్రకాశిక)

తా॥ అనేక జలనాడులతో గూడినదియును అంత సుఖముగ దిరుగునట్టి సోపానములు గలదియును కిలకిలారవములుచేయు నానావిధ పక్షులతోఁగూడిన పూలచెట్లు గలదియును, మిక్కిలి చిత్రములగు పడవలు గలదియును, విధవిధములగు కమలములు, కలువలుగలిగి మిగుల విశాలముగను యుండు నడబావిని నిర్మింపవలయును.

ఉద్యానవన నిర్మాణము

శ్లో॥ విలంబినో యత్రతటద్రుమస్థానిపుష్పైర్లోకా ఘనాః ప్రసవేష్టితాస్తైరివ
శమంది శంతః కలహంస భ షణ్మ్యాచిద్ర నేగ్స్రైప్య రిమునోగి మాణీః॥

తా॥ వాపీకూపతటాకాదులు విస్తరించు పుష్పఫలాదులచే మిక్కిలి దట్టంబులగు కొమ్మలతో వ్రేలుచుండు వృక్షములు గలదియును, కలహంస, కారండవ, చక్రవాక, జలకుక్కుటాది పక్షిసమూహములతో గూడిన యనేక కొలంకులు గలదియును, మల్లె మొల్లె మొదలగు సువాసనగల పుష్ప వృక్షములు గలదియును, అగు ఉద్యానవనమును నిర్మింపవలయును.

ఆరంభ ముహూర్తములు

శ్లో॥ అనూరాధా మఖాహస్త । రేవతి సూత్తరాత్రయే ।
రోహిణీయుగళే పుష్యే । ధనిష్ఠా శ్రవణ యేతథా
పూర్వాషాఢాభిదేచైవ । శుభేనూశిశుభేదినే
వాపీకూప తటాకానా । మారంభః కథితో బుధైః॥ (జలార్గళ)

తా॥ అనూరాధ, మఖ, హస్త, రేవతి, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, రోహిణి, ధనిష్ఠ, పుష్యమి, శతభిషము, పూర్వాషాఢ, ఈనక్షత్రములయందు శుభమాస శుభదినములందు వాపీకూపతటాకాది ఆరామములు ప్రారంభించుట శుభము.

ఎట్టిజలమునైనను మధుర జలముచేయుట

శ్లో॥ అర్జునముస్తోశీరైస్సనాగకోశాత కామలచూర్ణైః
కతక ఫలచూర్ణయుక్తైః కూపేయోగః ప్రదాతవ్యః
కలిలం కటుకం లవణం విరసం సలిలంచా శుభగంధి భవేత్
తదనేకభవత్యమలం సరసం శుభగంధి గుణైరసరైశ్చయుతం॥

తా॥ వాపీకూపాదులయందు, క్షారోదకము గలిగియుండినను, బురదగ నుండినను, వగరుగ నుండినను, దుర్గంధముగను ఉండినచో వంకమద్ది, చెట్టుపట్ట, తుంగగడ్డలు, వట్టివేళ్ళు, శొంఠి, బీరవిత్తులు. ఉసిరికపొట్టు, చిల్లగింజలు వీనిని చూర్ణముచేసి, ఆజలములందు కలిపినచో మధురజలములగును.

శ్రీపరమేశ్వరాయనమః

వ్యవసాయ సామెతలు

—: * :—

1 అంటుబొడ్డు ఆస్రులు ఎద్దులకు, జాడుబొడ్డు చనుకట్టు ఆవులకు

2 అకాలపువాన ఆరికలకు గండము

3 అచ్చివచ్చిన భూమి అడుగెడే చాలును

4 అడవిపంది చేనుమేసిపోతే, ఊరపంది చెవులుకోసినట్లు

5 అడుగడుగునకు నిక్షేపము

6 అతివృష్టి, అనావృష్టి

7 అత్తపలికినకోడలు, చిత్తపట్టిన వరిచేను, బాగౌను

8 అదును తప్పినపైరు, ముదిమివాని బిడ్డ ఒకటే

9 అదునుకాని పదును

10 అదునున పొదలో చల్లినా పండును

11 అదనెఱిఁగి సేద్యము, పదనెఱిఁగి పైరు వెయ్యవలెను

12 అనోరాధ కార్తిలో, అనాధకఱ్ఱయినా యీనును

13 అనోరాధ కురిస్తే, మనోరోగాలు పోతాయి

14 అన్నికార్తులు కురియకపోతే, హస్త తప్పక కురియును

15 అన్నీ పండిన కాపువానికి, అన్నం కఱవు

16 అయితే ఆరిక, కాకుంటేకంది, దున్నిచల్లితే శనగ

17 అయిదు నాళ్ళపైచాలే తోలినట్లు

18 అరవైఆరు పిండివంటలు ఆవుచంటిలోనున్నవి

19 ఆర్లగొడ్డు పితుకునా?

20 అశ్వని కురిస్తే, అంతా నష్టము

21 అశ్వని కురిస్తే, అడవిలోకి చాలదు

22 ఆకాశధార దిగినచో, ప్రజలందరు బ్రతుకుదురు

23 ఆకాశము గుఱ్ఱుత్రొక్కుడు పడితే, అతిసమీపములో వర్షమున్నది

24 ఆ కాపకు ఈకంపాని లిపి ఒకట్లోపిగా

25 ఆగోడ్డు మంచిదైత్తే అశ్వనిలోనే పుష్యకార్తెయేల

26 ఆబుజ్జలో విత్తినాతే

27 ఆముదప్పు విత్తులు ముత్యాలగునా?

28 ఆరికకు చిత్తగండం, ఆముదానికి సల్లగండం

29 ఆరికచల్లిన రెడ్డికి, ఆలూమగలకు ఒకటేచీర

30 అడుగకోసిన ముహూర్తమునవే, కంది కొండాకోయవలెను

31 ఆరుద్రకార్తె విత్తనాసకె, అన్నముపెట్టిన యింటికి సేగిలేదు

32 ఆరుద్ర ఉఱిమితే అఱువానలుపాడు

33 ఆరుద్రతో అమనుసరి

34 ఆరుద్రకురిస్తే, దారిద్ర్యములేదు

35 ఆరుద్ర బిందిస్తే, అఱువైరోజులు వఱపు

36 ఆరుద్రలో అడ్డెడు చల్లితే పుట్టెడు పండును

37 ఆరుద్ర ప్రథమపాదమున విత్తనమువేస్తే అనంభములు చేయును

38 ఆరుద్ర వానలకు ఆమ్లములు ఫలించును

39 ఆరుద్రవాన, అదునువాన

40 ఆరుద్రాన వేసిన ఆరికె, ఆకులో పెట్టిన అన్నముతో సమము

41 ఆవుచేనిలో మేస్తుంటే, దూడగట్టున మేయునా?

42 ఆవులు ఆవులు కుమ్ముకులాడి, లేగలకాళ్ళు విఱుగద్రొక్కినట్లు

43 ఆశ్లేషలో అడుగుకు ఒకచినుకుపడినా, అడిగినన్ని వడ్లుపండును

44 ఆశ్లేషకురిస్తే, ఆరోగ్యము కలుగును

45 ఆశ్లేషకురిస్తే, ముసలియెద్దు అంకెవేయును

46 ఆశ్లేషకార్తె అసిరితే అసిరినట్లు, మసిలితే మసిలినట్లు

47 ఆశ్లేషలో వూడ్చినట్లయితే, అడిగినంతధాన్యము

48 ఆశ్లేషవాన, అరికాలు తేమ

49 ఆషాఢానికి ఆకుపోతలు

50 ఆషాఢశుద్ధ సప్తమీ, అష్టమీ, నవమీ, దశమీలు చంద్రుడు గుడి కట్టితే, సస్యములన్నియు పండును

51 ఇంటివారు గడ్డిగేదెలంటే, పొరుగువారు చికిగేదెలన్నట్లు

52 ఈనేగా వట్టి చన్నుసుపట్టియున్నట్లు

53 ఈమునీ గాణికృష్యముతో సమానమన్నట్లు

54 ఉండేవాడు ఉలవ, వెళ్ళేవాడు నువ్వుచల్లవలెను

55 ఉత్తరచూచి ఎత్తరగంప

56 ఉత్తరఉరిమితే, ఎత్తరగంప

57 ఉత్తర ఉఱుముతప్పినా, రాజుపాడితప్పినా, చెదపురుగునకు ఱెక్కలువచ్చినా కష్టము.

58 ఉత్తర ఉఱిమికురిసినను, పాముతఱిమికఱచినను తిరుగదు

59 ఉత్తరకార్తె అంత్యము తరువాత వరిఊడ్పులు ఊడ్చరు

60 ఉత్తరకార్తెలో చల్లితే ఊలతగులును

61 ఉత్తరపదును ఉలవలకుఅదును

62 ఉత్తరలోచల్లినప్పైరు, కత్తిరిలోనఱికినకొయ్య

63 ఉత్తరలోచల్లితే ఊదుకొనితినేదానికిలేదు

64 ఉద్దగిరిగాలివొర్లితే, గుంటల్లోనీళ్ళుండవు

65 ఉప్పుపండ్లు హెచ్చుగా పండినచో, ఆ సంవత్సరము వరిహెచ్చుగా పండును

66 ఉరిమితే, వానకురియకమానదు

67 ఉరుములు మెఱుపులుగూచి ప్రజలు ఉల్లాసపడుదురు

68 ఉలవలు, మూలు, జ్యేష్ఠంలోవిత్తితే మూడుబిట్టలయినా అవును

69 ఊటమెక్కినమడిలోని, వరిమొక్కలు కుళ్ళిపోవును

70 ఊటనేలయందు దుక్కిఅదునుకాదు

71 ఊడుపు లుద్దంగె సవసట్లు

72 ఊరంతా వడ్లు ఎండబెట్టుకొంటే, నక్క తోక యెండబెట్టుకొన్న దంట

73 ఊరుకాలువ సేసినమడి, వాతలు వేసినపశువు అక్కరకువచ్చును

74 ఊరువిడిచినా, ఉలవఅమ్మగు విడువకూడదు

75 ఊలవేసినమడిలో నీరుండదు

76 ఋతువుననుసరించి పవనములువీచును

77 ఎండిపైరుముపండుటకంటె, ముటిగిముత్తెముపండుటమేలు

78 ఎక్కడ కట్టితేనేమి, మనమందలో యీనితే సరి

79 ఎత్తుపడిన గొడ్డు పులికి జడుస్తుందా

80 ఎద్దంత పాడవు కుప్పయితే, ఏడుపుట్లుచోళ్ళు అవుతుంది

81 ఎద్దుబలము ఏదేబలము

82 ఎద్దు అడుగులో ఏడుగింజలు పడితే పంట పలుచనౌను

83 ఎద్దు దున్నగా పిణుజుబగర్చినది

84 ఎద్దు ఎండకులాగ, దున్న నీడకులాగ

85 ఎద్దు తన్నునని భయపడి, గుఱ్ఱము చాటునదాగినాడంట

86 ఎద్దునడిగా! గంతకట్టడము

87 ఎరువుంటే, వెట్టివాడు సేద్యగాడే

88 ఎలువుపెట్టినచేను, ఏలుబడియైన కోడలు వ్యర్థపోదు

89 ఎఱ్ఱభూమిపంట. ఒకనాటివంటా

90 ఏగిలిచేస్తే, ఏలనివానికైనా పండును

91 ఏగిలి దున్నితే మాలకైనా పండును

92 ఏటా ఒకదూడ ఎందుకుకాదు

93 ఏటేటా చేను ఏములు పండించిన పంటలుపండును

94 ఏట్లో వంకాయలు కాస్తవా అంటే కాస్తవి అన్నాడట

95 ఏడవనేరిస్తే, వ్యవసాయం

96 ఏడు కుఱచలుచూచి, ఎద్దును కొనమన్నాడు

97 ఏతాముపాతాకు ఎగుడుపాటు లేదు

98 ఏలేవానికి ఎప్పుడుపోతేనేమి? కూలిచేవానికి కన్నుపోతేనేమి?

99 ఒక్కని సంపాదనము పదిమందికి పాలు

100 ఓటికుండలో నీరుపోస్తే, వచ్చేదే నష్టం

101 కంక ఎఱ్ఱనైతే, కన్ను ఎఱ్ఱనౌతుంది

102 కంచే చేనుమేస్తే, కాపేమిచేయగలడు

103 కందిపంట పండితే, కఱవు తీరును

104 కట్టకు ఒకకంకి పచ్చదయితే. పుట్టికి ఏదుము తరుగు అగును

105 కట్టెకోలు ఏకాశికి, కట్టెకంప కొట్టుకొస్తుంది

106 కడామడివాని కటారిపోటుకంటె, మొదటి మడివాని ఏకుపోటు మేలు

107 కత్తుకలిస్తే పొత్తు, కలియకుంటే రోత

108 కన్నుఎఱ్ఱనైన, మిన్ను ఎఱ్ఱనైన, కాకరమానదు

109 కన్యలో చల్లితే, కనుగుంతలకైనారావు

110 కఱవుకు మామిళ్ళు, కాలానికి నేరేళ్ళు

111 కఱవుమానుప పంట, మిడతలమానుప మంట

112 కఱువులో బిడ్డల నమ్ముకొన్నట్లు

113 కఱువున కడుపు గాల్చినమ్మను ఎన్నటికి మఱువను

114 కఱ్ఱలేనివానిని గొఱ్ఱె అయినా కఱుస్తుంది

115 కర్కాటకం బిందిస్తే, కాటకంబంగు

116 కర్కాటకము బింకిస్తే, పర్పాటకము పండును

117 కలివిచెట్లు కాస్తే, కాఱువరి పండును

118 కలివెలు పండితే, కాలము తీరుతుంది

119 కలుపు తీత కూలీలకు తాలుకులు అవసరమన్నట్లు

120 కలుపుతీయనిమడి, దేవుడులేనిగుడి

121 కలుపుతీయనిపైరుకఱ్ఱ, వెలపడదు

122 కిస్తీము కమరు తిరిగినయింట కఱవులేదు

123 కసుకే బసవన్న

124 కాచిన చెట్టుకు రాళ్ళదెబ్బలు

125 కాటిలో పండినవి, కాకులుతిన్నవి

126 కానిమొహల పండైనా కాయదు

127 కాపువచ్చినప్పుడే కఱవువచ్చునదంట

128 కాపుజాడ, గొఱ్ఱెజాడ

129 కాపువానికి, కందిగింజలకు, సత్యంలేదు

130 కార్తీకం కలకాశా, వైశాఖంపులకాశా

131 కార్తీకమాసములో వర్షము, కర్ణునితో యుద్ధము

132 కార్తీకమాసమునకు కాకులుతొక్కనితవి

133 కార్తీకమాసమున కడవలుకడుగ ప్రొద్దుండదు

134 కార్తీకమాసమునకు కడవరివానలు

135 కార్తీకంతో వానలు కడసారి

136 కార్తెమునకు ఉఱిమినా! కార్యముముందుపరిమినా! చెడుతుంది

137 కాలములో విత్తనాలు, కలలోనైనాపోయవలెను

138 కాలమునాంటికందిగింజ, పెద్దలనాంటి పెసరగింజ

139 కాలందన్నితే పెరిగేదిపుచ్చకాయ, మురిగేది గుమ్మడికాయ

140 కాలేకడుపుకు మండేగంజి

141 కాసుగొడ్డుకు రూకబందె

142 కుంచెడుగింజలకు కూలికిపోతె, తూమెడుగింజలు దూడలుతిన్నట్లు

143 కుంచెడుబియ్యం గుమ్మడికాయ

144 కుంటికులాసం, యింటికిమోసం

145 కుంటెద్దురానిదీ, దూలమెత్తరు

146 కుప్పతగులబెట్టి పేలాలువేయించుకతిన్నట్లు

147 కుప్పలోమాణిక్యంవలె ధాన్యమున్నదన్నట్లు
148 కుప్పపీకేదాంగి, ఎడిలోపరగ పరుకొనేవానిని బెదరించాడంట
149 కుమ్మరఆవములో గచ్చపాదువేసినట్లు
150 కూతలార్భాటమేగాని, కుప్పలోగింజలులేవు
151 కూలికివచ్చి, పాలికిమాట్లాడినట్లు
152 కూలికూటికిరాదు. లేకిచేతికిరాదు
153 కూలీలకు గొల్లమధ్యాహ్నమైనదన్నట్లు
154 కొండవాడూ, పంటకొండవాడూ. వంకాయకాల్చుక తిన్నట్లు గానేఉన్నది
155 కొబ్బరిచెట్టుకు, కుడితిమృత్యువు
156 కొట్టుకు నక్క కొట్టు
157 కొలిచేవాడుగుడ్డి, కొలిపించేవాడుగుడ్డి
158 కొల్లేటిబ్రహ్మాత్య కాపుమీదుగాకొట్టుకపోవాలి
159 కొల్లేటిలోపండేపంటేగాని, చచ్చేదున్నలకులెక్కలేదు
160 క్రొత్తకుండలో జోరీగలాడినట్లు
161 క్రొత్తనీటికి చేపలెదురెక్కినట్లు
162 క్రొత్తనీరువచ్చి పాతనీటినికొట్టుకపోయినట్లు
163 కోటివిద్యలు కొండ్రకులోపలనే
164 కోటివిద్యలునేర్చినా, కొలఅచ్చితేకొలవలెకాదు
165 కోడిఱెక్కలుఆరవేస్తే, గొప్పవర్షంకురుస్తుంది
166 కోతలనాళ్లు కోటిబ్రతికినది, నీవుబ్రతికితివి యిప్పుడుబ్రతికినదే బ్రతుకుఅన్నట్లు
167 కోరుగింజలు కొంగులోనికివచ్చునా
168 కోలలేనిపెట్టు, త్రాడులేనికట్టు
169 గడ్డపలుగులుగాలికికొట్టుకొనిపోతుంటే, ఒగుడాకు నాపనిఏమన్నదంట

170 గడ్డపలుగులు మ్రింగి, శొంఠికషాయం త్రాగినట్లు
171 గడ్డగడ్డకు ముంతెడునీళ్ళు త్రాగి, రెడ్డివ్యవసాయం చేయవలెను
172 గరిక మేసినగాడిద చచ్చునుగాని, గరిక చిరుర్చుచునేఉండును
173 గాదెకిందనున్న ఎలుక, గాదెకింద బ్రతకాలి
174 గాదెనిండాగింజలువుంటే, కరవునీ, కాలానీ, నాభార్యానూ, పిల్లలను నేనేరక్షిస్తానన్నాడట
175 గాలివేసినప్పుడే ఎగరబోసుకోవాలి
176 గాలివచ్చినప్పుడే, తూర్పారపట్టుకోవలెను
177 గింజలుముత్తుముపిట్టలు పన్నిద్దుము
178 గుడిపాముకరచినట్లు గంగగోవుపొడిచినట్లు
179 గుడ్డెద్దు చేలో పడ్డట్లు
180 గుద్దులాడినయింట్లో గుప్పెడుగింజలునిలువవు
181 గుమ్మళ్ళుకుళ్ళినవి, ఆవాలుఅల్లినవి
182 గుమ్మడికాయపొయ్యేదారియెఱుగడు ఆవగింజపొయ్యేదారి అట్టేపట్టిచూసాడు
183 గుత్రానికిముడ్డిఎండితే, ఆరికకసుముతింటుంది
184 గొడారివానివద్ద తోలుకొన్నట్లు
185 గొడ్లకాచేవారిని కొట్టనివాడూ, గొర్రెలకాచేవారిని తిట్టనివాడూ లేడు
186 గొడ్డువాడుగొడ్డుకేడిస్తే, గొడారివాడు తోలుకేడ్చినట్లు
187 గొర్రెకొవ్వితే గొల్లవానికేలాభము
188 గొర్రెనుతినేవాడుపోతే, బర్రెనుతినేవాడు వచ్చినట్లు
189 గోధుమలువేస్తే, బాదములుపండునా?
190 గోనెలకంటె గోతాలుమెండు
191 గోరంతఉదకమే, గోతాలుచేయును

192 గోవునుకోసి, చెప్పులుదానంచేసినట్లు

193 గోవులులేనిన్యాళ్ళో గొడ్డుగేదే శ్రీమహాలక్ష్మి

194 గ్రాసములేనికొలువు

195 చంద్ర పరివేషం, వర్ష యోగం

196 చవక దూబర తిండికి కారణము

197 చామలుచల్లి చేనువిడువవలెను

198 చాలులో చాలుదున్ని తే, చేనుచేను కేలవును

199 చావటిముందరికొంప, కదపాపుల్లలకుసరి

200 చింతపండితే జీడిపండదు

201 చిత్త చిత్తగించి, స్వాతిచల్లగజూచి, విశాఖ విసిరికొట్టకుంటే, వీసానికి పుట్టెడు పండుతానన్నదట (జొన్న చేను)

202 చిత్తకార్తెకు, ఉలవచేను, చిత్తుచిత్తుగా నాటుతుంది

203 చిత్త కురిస్తే, చింతలుపండును

204 చిత్తచిత్తము వచ్చినచోట పడును

205 చిత్తజల్లు, స్వాతివాన (విలువగలవి)

206 చిత్తయెండకు పిట్టతల పగులును

207 చిత్తలో చల్లితే, చిట్టెడుకావు

208 చిత్తవాన యేడపడతే, యాడనే

209 చిత్తస్వాతి సందుచినుకులు, చాలినంత వర్షమిచ్చును

210 చిత్తస్వాతులు కురువకుంటే, చీమకుకూడా నాంబ్రం

211 చిత్తస్వాతులు కురియకుంటే, చిగురుటాకులు మాడిపోవున

212 చినుకులకు చెఱువునిండునా?

213 చిన్న పునర్వసు కార్తెలో, చిట్టెడు వడ్లుచల్లితే పుట్టెడువడ్లు పండును

214 చీమలు చెట్లెక్కితే, భూములుపండును

215 చూచిన దెల్లా సుంకము, పోసిన దెల్లా పెంకము

216 చెట్టు చెడేసరికి ముక్క మూలిసింది పెంగు పుట్టినట్లు

217 చెట్టుపెట్టినవాడు నీళ్ళుపొయ్యండా!

218 చెట్టులేని చేను, చుట్టములేని ఊరు కష్టము

219 చెట్లు మొండయితే, చేరికలోవాన

220 చెడగొట్టి శనగ ఆముదాలు

221 చెడిపున్ని చేసంతా శనగ వేసిన ఫలించు మన్నట్లు

222 చెడిన చేను, రాజనాలు పండునా?

223 చెడ్డచేనుకి మూడుమంచెలా?

224 చెడ్డచేనుకి, యింటివద్దు పొంగలా?

225 చెప్పకపోయినా చప్పికొమ్ముల యెద్దును కొనుము

226 చెలుకా? బెల్లంపెట్టుమంటే, పెడుతుందా

227 చెలుకుపండితే, కొలత లేదు

228 చెఱువు ఓడు, ఊరుపాడు

229 చేతిలో లేనిది, చేలోకి ఏలావస్తుంది

230 చేతిలోది, లేత చేలోది ముదర అన్నట్లు

231 చేనిపంట కొయ్యగానే చెప్తుంది

232 చేనిలో పుట్టిన, బీడు ఎక్కడికిపోతుంది

233 చేనికి ఎరువు, మడికి మంద

234 చేనికుదురు, ఆలికుదురు ఉండవలెను

235 చేనిపంట చారెడైనా చాలును

236 చేనుకుగట్టు, ఊరికికట్టు ఉండవలెను

237 చేనుచేసి చెడలేదు, చెడ్డచేసి బ్రతికలేదు

238 చేనులో చేను కలిసినా, జాగాలో జాగా కలిసినా పోనివ్వరాదు

239 చేలో ప్రత్తి చేలో ఉండగానే, పోలికి మూడుమూళ్ళు, నాకు ఆరు మూళ్ళు, అన్నాడట

240 చేసేది చద్దరోత ఎద్దులేలిసేద్యం

241 జడ్డిగములో మిడతపోతి

242 జనుములో పాముపోతే, పాతికనష్టం

243 జీతగాణ్ణి తెచ్చుకొంటే, ఇంటికి ఖామందు అయినాడు

244 తండ్రిసేద్యం, కొడుకు వైద్యం, కూడుమధ్యం

245 తనకుఅని తవ్వేడు తవ్వుడుంటే, ఆకటి వేళకు ఆరగించవచ్చును

246 తనకురాని రాజ్యము పండితేనేమి? పదటకలిస్తేనేమి?

247 తనను పొడిచిన గంగిగోవునయినా పొడిస్తె పాపంలేదు

248 తనపుట్టి పిచ్చుగానుంటే, పొరుగుపందుం పరా కొలిచినాడట

249 తరిఅంటే వరిఅంటారు తరిగొంతుకకుఉరి

250 తల్లినినమ్మినవాడు ధరణినినమ్మినవాడు చెడడు

251 తల్లిపాలు దూడచెప్పుతుంది

252 తల్లినిచూచి పిల్లను, పాడినిచూచిబఱ్ఱెను తీసుకోవాలి

253 తల్లి లేనిపిల్ల, ఉల్లి లేని కూర

254 తాపులగొడ్డుకు రోలడ్డము

255 తాబోతూ బొల్లి యెద్దుకు కుడితి పెట్టినట్లు

256 తిరిపెపు మజ్జిగకు వచ్చి, పాడిబఱ్ఱెకు బేరమాడినట్లు

257 తిరిగితే వరిపొలం, తిరగకపోతే అడవిపొలం

258 తీగెకుకాయలుబరువా?

259 త్రుళ్ళేఎద్దే, గోనెమోసేది

260 తువ్వన చేసినఎరువు, బాపనికిపోసిననెయ్యి

261 తూనీఁగలు ఆడితే, తూమెడువర్షము

262 తూమెఁడువడ్లు తూర్పార పట్టేటప్పటికి, ఏదుమువడ్లు ఎలుకలు తినిపోయినవి

263 తూర్పుకొట్టు వేస్తే, ముక్కిఎద్దు అంకెవేయును

264 తూర్పున ఇంద్రధనుస్సు, దూరాన వానవర్షము

265 తూర్పున ఇంద్రధనుస్సువస్తే, తుంగమడిలోను, పడమర ఇంద్ర ధనుస్సువస్తే, బండమీఁదను (పశువులను) గట్టవలెను

266 తృణముమేరువ, మేరువతృణము

267 తెగినచేను తేమఓర్చును

268 తెల్లపూలు పండితే, తెల్లజొన్నలుపండును బలుసుపండితే, పచ్చజొన్నలు పండును

269 తేనె తుట్టపున్నానికిపూత, అమావాస్యకుఆరగింపు

270 తేరగాడికి ఏమిరా? తెల్లజొన్న నూగు

271 తొలకరిని చెఱువునిండినా తొలుచూలు కొడుకుపుట్టినా లాభము

272 తొలకరివానలు, మొలకలకుతల్లి

273 తొలిఏకాదశికి, తొలితాటిపండు

274 తోఁకవడ్లుపంట, వెన్నుకోఁతనేస్తం

275 దరిద్రుఁడు తలకడగబోతే, వడగండ్లవాన వెంబడేవచ్చిందట

276 దక్షిణపుకొమ్ము హెచ్చు ధాన్యపుధర హెచ్చు ఉత్తరపుకొమ్ము హెచ్చు ఉప్పుధర హెచ్చు

277 డాగఁబోయినచోట, దయ్యాలుపట్టుకొన్నట్లు

278 దీపావళికి దీపమంతచలి

279 దీపావళివర్షాలు దీపాంతరందాఁటును

280 దుక్కిఉంటే, దిక్కుఉన్నది

281 దుక్కికొద్దిపంట, బుద్ధికొద్దిసుఖము

282 దుక్కిగలభూమి, దిక్కుగలమనుజుఁడుచెడడు

283 దుక్కిఎద్దు దేశాంతరంవెళ్ళినట్లు

284 దుక్కిచలవేచలవ, తల్లిపాలేపాలు

285 దుక్కిదున్నితే, భూమికిశాంతము

286 దున్నకుండాచల్లితే, కొయ్యకుండాపండినది

287 దున్నబోతే దూడలలోకి, మెయ్యబోతే, ఎడ్లలోకి

288 దున్నలాగునకష్టపడి, దొరలాగునతినవలెను

289 దున్నక వేసిన ఆముదాలు, మాదిగకుయిచ్చినఅప్పు, తిరిగిరావు

290 దున్నగలిగితే, మన్నుముట్టవలెను

291 దున్నినపొలానకు తాగినగంజికిసరి

292 దున్నేవాడులెక్కచూస్తే, నాగలికూడామిగులదు

293 దున్నేరోజులలో దేశంమీదపోయి, కోతరోజులలో కొడవలిపట్టి వచ్చినాడట

294 దున్నేవాళ్ళకు లేళ్ళచూపించినట్లు

295 దుబ్బుకాగెడు, వెన్నుమూరెడు, దూసితేదోసెడు, వూదితే ఏమీలేదు

296 దూడపాలు దుత్తకేఆయెను

297 దూడలేనిపాడి, దుఃఖపుపాడి

298 దూడకుడిచినట్టూ! దుత్తలోపడ్డట్టూ!

299 దూడకుడిస్తేనేగాని! ఆవుచేపదు

300 దూడచస్తేకమ్మలం గేదెచస్తేనిర్మలం

301 దొంగకు చేనుపచ్చిలేదు

302 దొడ్డెడుగొడ్లను దొంగలుతోలుకొనిపోతే, గొడ్డుగేదె శ్రీమహాలక్ష్మి అయిందట

303 దొరలుయిచ్చినపాలుకన్నా: ధరణియిచ్చినపాలుమేలు

304 దోమలుపడితే, చామలుపండును

305 నంగివంగలుమోస్తే, నారికేళాలుదూడలుమేసినవి అన్నాడట

306 నమ్మినానబోస్తే, పులిసిబూరెలెల్లిందట

307 నల్లేరుమీద బండిపారినట్లు

308 నారుపోసినవాడు నీరుపోయకమానడు

309 నిన్నకుప్ప నేడుఅప్పు

310 నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు

311 నీపత్తుపణంపాడుగానూ, నావరిపణం కుప్పలుకుప్పలు పెట్టు

312 'నీబఱ్ఱెగొడ్డును ఎవరు కాస్తారు చూతాము' అంటే 'నాతిత్తిలోని డబ్బేకాస్తుంది' అన్నాడట

313 నీరు నీరువంక నేపారును

314 నువ్వుకు నూరురోగాలు

315 నువ్వులకు తగిననూనె

316 నూటికినూలుపోగు, కోటికిగోవుతోక

317 నూరుఅయ్యేవరకు నన్నుకాపాడితే, నూరుఅయినవెనక నిన్ను కాపాడుతాను అన్నట్లు

318 నొచ్చిపోయినవాడా నువ్వులుచల్లుము

319 పండనినేల పుట్టెడుదున్నడంకంటె, పండేనేల పందుముచాలును

320 పంటపెంటలోనేఉన్నది, పాడిపూరిలోఉన్నది

321 పండేపంట పైరులోనే తెలుస్తుంది

322 పచ్చడమువెడల్పున పదికఱ్ఱలున్నా, పైరుచెఱుపవద్దు

323 పడమటకొఱ్ఱుపడితే, పందిళ్ళమీద రాజనాలుపండును

324 పడమటకొఱ్ఱుపడితే, పాడిఆవులుఱంకెవేయును

325 పడమటమెఱసినపదిగడియలకు వర్షమువచ్చును

326 పడమటకొరడువేస్తే పాడుగుంటలన్నీనిండును

327 పడుచులసేద్యం పాకానికిరాదు

328 పడమరకుపూరేడుపిట్టంత మేఘమునడిస్తే, పాతాళంబద్దలగు నంత వర్షముకురుస్తుంది

329 పడమరమెరిస్తే పందిఅయినానీళ్ళకుదిగదు

330 పత్తికిపది వాళ్ళు. ఆముదాలకు ఆరువాళ్ళు

331 పత్తికి పది వాళ్ళు జొన్నకు ఏడు వాళ్లు

332 పదిమందిగలవాఁడు పండైనా సేద్యం చేస్తాడు

333 పయిరుతప్పినా! పునాసతప్పినా! పన్నుదండుగ

334 పనిచెయ్యనివాఁడు యింటికిదొంగ. పన్నుయివ్వనివాఁడు దివాణాకు దొంగ

335 పయిబడ్డనాఁటు, సాఁకబడ్డనీళ్ళుపోతినా!

336 పలకమ్మపున్నానికి (మార్గశిరము) పడమటికొమ్మ పూస్తుంది

337 పలుచనపంట వేడుక, ఒత్తుచూపులు వేడుక

338 పలుచనిపైరు పాతెరనిండును

339 పల్లముదున్నినవాఁడు, పల్లకియెక్కినవాఁడు సమము

340 పల్లికమ్మగడుస్తె, తల్లిలోకలుస్తాను

341 పశువులకుపాలు నోటిలోఉన్నవి

342 పశువులనుకాచేవాడు, పాటుకులక్కకురాఁడు

343 పాటిమీఁదవ్యవసాయం, కూటికైనారాదు

344 పాటుకలిగితే కూటికికొదవా?

345 పాటుపడితే భాగ్యముకలుగును

346 పాఁడితో పంటవోపదు

347 పాఁడిపసరము, పసిబిడ్డఒకటి

348 పాఁడిఆవునుదానముచేసి పాలుమాత్రము పితుకుకొన్నట్లు

349 పాన్పుమంచిదిచూచి, పసరమునుకట్టవలెను

350 పాపడము పదిసేద్యాలపెట్టు

351 పాలుచిక్కనయితే, వెన్నవెక్కసము

352 పాలేరుదున్నినవాఁడు, అప్పులపాలు

353 పాలేరువానికి గొడ్డుపోయినను, మారుతల్లికి బిడ్డపోయినను బెంగ
లేదు

354 పిలికేబట్టసోయినట్లు, పొలదొంగను తెచ్చినట్లు

355 పుబ్బను మించిపోయైనా! పొన్నలలోన సరిపోగకపోవు

356 పుబ్బసిపత్తినాలు. చల్లినా మొలవవు

357 పుట్టగొన్ను వేసినా, పుడమి సందేహించదు

358 పుత్త్ర్యపక పుట్టెడు, సే. పిచ్చిపోనవాని సేవలాడినట్లు

359 పునర్వసు పుష్యమిలో ర్తులు సస్లొస్తే. ఘూరేడుపిట్ట అడుగైనా తడియదు

360 పుబ్బ రేగినా, బూరెలే రేగినా సీలగాన

361 పుబ్బ రేగినా, బూరెలే రేగినా, పారంముట్టుకొంది

362 పుబ్బపుబ్బిబ్బికరిసినా, గుబ్బచ్చి చట్టుక్రిందనానదు

363 పుబ్బ కెరలితే, భూతం కెరలినట్లు

364 పుబ్బలో చల్లేదానికంటె, దబ్బలోపోసేది మేలు

365 పుబ్బలో చల్లేది మబ్బులో మొత్తుకొనేది

366 పుబ్బలోపుట్టేడు చల్లుటకంటె, సుఖలో మానేడు, ఆశ్లేషలో అడ్డేడు చల్లుట మేలు

367 పుష్యమాసమునందు పూసలుగ్రుచ్చ ప్రొద్దుండదు

368 పుష్యమాసానికి పూసంత వేసంగి

369 పుష్యమి కురిస్తే, పూరిపిట్టయినా తడియదు

370 పూచినతంగేడు వేసినా కాచిన వెంపలి వేసినా, నేనుపండుదును

371 పూచిన పూలెల్లా కాయలయితే, భూమి పట్టడానకు స్థల ముండదు

272 పూటకూళ్ళకు వచ్చినవారికి పుట్లధర యెందుకు

374 పూతకుముందే పురుగు పట్టినది

375 పెంటమీందపంట, మంటమీాదవంట

376 పెట్టగల బచ్చలిపాదు కొనగలగేదె మేసిపోయినది

377 పెద్దయింటిబొట్టెఅయినా కావలె, పెద్ద చెఱువునీరుఅయినా కావలె

378 పెన్నెరుగో మాన్యము చెప్పినట్లు

379 పెన్నరావడం వెన్నకరిగేలోపడు

380 పెరుగుట విరుగుటకొరకే

381 పెరుగు వడ్లు కలిపినట్లు

382 పెసరకు పైరుగాలి, పసరమునకునోటిగాలి ప్రమాదకరములు

383 పేడలో పొదిగిన ఉల్లిగడ్డ

384 పైరుకు ముదురు పసరమునకు లేత

485 పైపెట్టుగా వర్షించిన పైరు, పగవాని మొగము చూడరాదు

386 పైరుగాలికి ప్రత్తిచెట్టు ఫలించును

387 పైరు పెట్టక చెడిపోవుటకంటె, పైరుపెట్టి చెడిపోవుట మేలు

388 పొట్టలుతినే వానికి ఊసబియ్యమెట్లువచ్చును

389 పొట్టపయిరుకు పుట్టెడునీరు

390 పొట్ట కరుకులు తిన్నవారికి ఊసబియ్యాలు లేవు

391 పొట్టకు పుట్టెడుతిని, అట్లకు ఆదివారము

392 పొదుగుకోసి పాలుత్రాగినట్టు

393 పొదుగుచింపిన పసరం, పోతును ఈనుతుంది

394 పొరుగూరి చాకిరం, పొరుగూరివ్యవసాయం, తనను తినేవేకాని, తానుతినేవికావు

395 పొయ్యిఅరిస్తే, బంధువులు కుక్కలుకూస్తే కరువువచ్చును

396 పొల్లుదంచి బియ్యముచేసినట్టు

397 పోలిగాడిచెయ్యి, బొక్కలోపడ్డట్టు

398 పోల్నాటిలో పోకకుపుట్టెడుఅమ్మితే ఆపోకానోరకక పొర్లిపొర్లి యేడ్చినదట

399 బండిఎద్దుఅమ్మినవానిబ్రతుకుబంది

400 బంధువుడవుసరేగాని, పయిరులోచెయ్యిపెట్టవద్దు

401 బంతిలేని నూర్పు, బలంలేని సేద్యం కూడదు

402 బరిగపంట. కిరుప్పుమంట (భూశక్తికిచాలదు)

403 బత్తి మేధ్యానికిపిన్నా! పాలుచేసినా?

404 బత్తినస్తి. పంటకొంకాపోతుంది

405 బత్తెమూటవద్దా, పాతఅప్పులవాడివద్దా ఉండరాదు

406 బలుసలుపండితే. పల్లసంపదను

407 బలుసుపండితే, గొలుసులవెనుండును

408 బాపనసేద్యం, బడుగులనష్టం, కాపులచదువు కాసులనష్టం

409 బాపనసేద్యం, శాలవైద్యంబకటె

410 బాపనసేద్యము భత్యముచేటు

411 బాపలుతప్పినా. వేనలుతప్పవు

412 బాపళ్ళవ్యవసాయం, కాపులసమారాధన

413 బావిక్రిందదున్ని బ్రతికినవాఁడు. చేనిక్రిందదున్ని చెడినవాఁడు లేఁడు

414 బీడునగురిసినవర్షము, అడవినిగాఁచిన వెన్నెల

415 బురదలోబుక్కడమువంటివాఁడు

416 బోడెద్దుకు పోట్లుచెప్పడము

417 బోడెద్దుకు పోట్లునేర్పినట్లు

418 బోదనముకొట్టితే, రాజనముపండును

419 బ్రాహ్మణుఁడు ఒంటిపూటపడ్డా, పసరము ఒంటిపూటపడ్డా మానెడు

420 భరణికార్తెలోఁజల్లిననూ చేనుకాయకు చిప్పెడుపండును

421 భరణికురిస్తే, ధరణిపండును

422 భూమికివానమేలా అంటే మేలేలేఅన్నట్లు

423 మంచికాలానికిమామిళ్లు, చెడుకాలానికిచింతలు

424 మంచివానికొకమాట, మంచిగొడ్డుకొకదెబ్బ

425 మందిఎక్కువైతే మజ్జిగపలచన

426 మఖపుబ్బలువరపయితే, మహత్తైన క్షామం

427 మఖలోపుట్టి, పుబ్బలోపోయినాడు

428 మఖఉరిమితే మదురుమీఁదకఱ్ఱ అయినాపండును

429 మఖకు మానికంత చెట్టయితే, కార్తీకమునకు కడవంత గుమ్మడికాయ కాచును

430 మఖలోమానెడుచల్లుటకంటె, ఆశ్లేషలో అడ్డెడుచల్లుటమేలు

431 మట్టిగడ్డలోకప్పకూస్తే, ఒకవర్షముకు సర్షం

432 మడికిగట్టు, ఇంటికిగుట్టు మంచిది

433 మడిదున్నిమహారాజైనవాఁడు, చేనుదున్నిచెడినవాఁడులేడు

434 మడినిబడ్డనీరు, పైనిబడ్డదెబ్బపోనేరవు

435 మడిబీద, రైతుబీద

436 మదురవార మడియైనాకావలె, మాటకారిసంగడైనా కావలెను

437 మనిషికి వున్నది పుష్టి, పసరానికి తిన్నది పుష్టి

438 మన్నుమగ్గితే మూలనిక్కైనా పైరగును

439 మన్ను వెళ్ళకుండా దున్నితే, వెన్ను వెళ్ళకుండా పండును

440 మలుగులు క్రుంగితే మాపటికి ఈనుతుంది

441 మల్లెపట్టిన చేనివలె

442 నాగిలి మన్నితే, మూలనిక్కైనాపైరగును

443 మాఘమాసపువాన, మొగుడులేనిచాన

444 మాఘమాసపుచలి, మంటలోబడ్డాతీరదు

445 మాఘమాసములో గ్రాకులుసైతము వణకును

446 మామిడిమగ్గితే సజ్జలుపండును

447 మామిళ్ళకు మంచు చెఱుపు

448 మామిళ్ళు కాస్తే మశూచికము మెండు

449 మార్గశిరములో మాట్లాడటానికి ప్రొద్దుండదు

450 మార్గశిరమాసము మహత్తైన చలి

451 మాలపున్నమ, ముందర మాదిగైనా చల్లడు

452 మిథునంలో మొలక, మీసకట్టున పుట్టినకొడుకు

453 మిన్ను ఎఱ్ఱనైనా? కన్ను ఎఱ్ఱనైనా కాకమానదు

454 మీగొడ్డుకు ఇంతతినుపు అంటే, మాబిడ్డకు యిన్నిపాలు అన్నాడట

455 ముండపెంచినబిడ్డ, ముగదాడులేని ఎద్దుతో సమానము

456 ముదికొమ్మ వంగదు

457 ముసురున వేసినపైరు, మునుమున పుట్టినకొడుకు

458 మూలకార్తెకు వరి, మూలకుచేరుతుంది

459 మూలకురిస్తే, ముంగారుపాడు

460 మూలముంచును, జ్యేష్ఠ తేల్చును (వర్షము)

461 మూలలోచల్లిన ఉలవలు, మూడుకాయలు, ఆరుపువ్వులుగా పండును

462 మృగశిరకు ముంగిళ్ళు చల్లబడును

463 మృగశిర కురిస్తే ముందుగా పండునన్నట్లు

464 మృగశిరకురిస్తే, ముసలిఎద్దు అంకెవేయును

465 మృగశిర వర్షిస్తే, మఖ గర్జించును

466 మృగశిరలో పైరు, మీసకట్టున పుట్టిన కొడుకుమేలు

467 మెట్టను మాలి, పల్లానిభార్య

468 మొదటమానెడు దూడిచస్తే, దుత్తెడు

469 మొదలేమన్ను, కరువువస్తే గడ్డలు

470 మొయిలునునమ్మి, చెఱువు తెగగొట్టినట్లు

471 రెండుఆవులపాలు త్రాగినదూడ

472 రెండేండ్లఎండు, మూండేండ్ల మురుగుఉండదు

473 రేవతివర్షం, సర్వసస్యములకు రమణీయము

474 రోహిణి ఎండకు రోళ్ళుపగులును

475 వంశమెఱిఁగి వనితను, వన్నెఱిఁగి పశువును కొనవలెను

476 వట్టిగొడ్డుకు అరుపులెక్కువ వానలేని మబ్బుకు ఉరుములెక్కువ

477 వడ్లగింజలలో బియ్యపుగింజ

478 వడ్లగాదిలో పందికొక్కును పెట్టినట్లు

479 వడ్లతోకూడా దాగలఎండవలసివచ్చినది

480 వడ్లుగొడ్లుఉన్నవానిదే వ్యవసాయం

481 వడ్లుమూల్యం పిచ్చుకలుఆర్ధం

482 వరికిఒకవానా, వూదకుఒకవానా?

483 వరికివాక, దొరకుమూక అవసరం

484 వరిచేనుకు పాలచవుడునేలమంచిది

485 వరిచేనుకు పొట్టకు పుట్టెడునీరుండవలెను

486 వరిచేనుకు నీరుతగ్గినచో, మూననెట్టుఅన్నట్టు

487 వఱుపుకుమెఱుపులు, వట్టిగొడ్డుకార్పులుమెండు

488 వానఉంటేకఱవు, పెనిమిటిఉంటే పేదతనములేదు

489 వానరాకడ, ప్రాణముపోకడ తెలియదు

490 వానలకుమఖకార్తె, శ్వానములకుచిత్తకార్తె

491 వానలుకురిస్తే వాతలుమానునా? బిడ్డలుకంటే రంకులుమానునా?

492 వానలుకురుస్తుంటవి. కప్పలుఅరుస్తుంటవి

493 వానలేని వట్టిపిడుగు

494 విత్తనముఒకటివేస్తే, మొక్కఒకటి మొలుచునా?

495 విత్తనాలకుపోయినరెడ్డి వోదలెత్తగావచ్చినాడు

496 విత్తుకన్న క్షేత్రంమెఱుగు

497 విశాఖవర్షం, దున్నలకు, మాదిగలకు, ఆముదాలకుబలము

498 వెయ్యిపుట్లనష్టకు. ఒకచిలుకపురుగుచాలును

499 వెయ్యిగొర్రెలుగలవానికి ఒకగొర్రెనక్కకొనిపోతేనేమి

500 వెలిపొలమును. వెధవపిల్లను విడువకూడదు

501 వెల్లకార్తెలో ఎద్దునూ. పరుసకార్తెలో పసుచునూ. ఇవ్వకూడదు

502 వేసవిని ఎగువృకసహనము

503 వేపచాలా కాస్తే, పంపూజికములమొందు

504 వేర్లలో వెంపలి, కాయలతో కానుగలు వేస్తే పండును

505 వేలుకువేలు ఎడము

506 వైరికిగాని వడ్లుమెదగవు

507 శనివారంవాన శనివారమేవిడుచును

508 శివరాత్రికి జీడికాయ, ఉగాదికిఊరగాయ

509 శివరాత్రికి శివశివాఅంటూ పోతుందిచలి

510 సంసారిబీద, భూమిబీద

511 స్వాతికురిస్తే, భీతికలుగును

512 స్వాతిచల్లగాజూచి. విశాఖలోఒక యిసురు విసరితే, మొదలుతిన్ని నచో, ఏనుగింజలు రాలును నన్నాదట (జొన్నచేను)

513 స్వాతివానకు ముత్యపుచిప్పలెగురు చూచినట్లు

514 హస్త ఆదివారమువస్తే చచ్చినంతవర్షము

515 హస్తకార్తెలో చల్లితే, అచ్చింతలకైనారావు

516 హస్తకు ఆదిపంట. చిత్తకు చివరిపంట

517 హస్తచిత్తలు నలుపైతే, అందరిసేద్యంవకటే

518 హస్తచూచి అంబరముపోదాము

519 హస్తపోయిన ఆరుదినాలకు. అడుగకుండావిత్తు

520 హస్తలో ఆకు అల్లాడితే, చిత్తలో చినుకులేదు

521 హస్తకు ఆరుపాళ్ళు, చిత్తకు మూండుపాళ్ళు

522 క్షేత్రమెఱింగి విత్తనము, పాత్రమెఱింగిదానము

అనుబంధము

523 "అంబటియేరు వచ్చింది అత్తగారూ!" అంటే "కొలబుర్ర నా చేతిలో ఉన్నది కోడలా!" అన్నదట

524 అదును గాసపుగా పసగాన్నైతే నేమి ప్రయోజనము

525 "ఆగిసప లేసినని అత్తగారూ!" అంటే "పురిసెడు వెనక్కితియ్యవే కోడలా" అన్నదట

526 ఆలి మొగుడు కలహం, ఆరిక కూడు వండినంత సేపు

527 ఆళ్ళు క్రొత్తవైతే! తిరుగళ్ళు క్రొత్తవా

528 ఆవగింజఅట్టేదాచి, గుమ్మడికాయ గుల్ల కాసుగా ఎంచేవాడు

529 ఆవాలు శుద్ధ చేసినట్లు

530 ఆవులసాధుత్వమూ, బ్రాహ్మణుల పేదరికం లేదు

531 ఆవుపాడి ఎన్నాళ్ళు? ఐశ్వర్యము ఎన్నాళ్ళు? బఱ్ఱెపాడి ఎన్నాళ్ళు? భాగ్యము ఎన్నాళ్ళు?

532 ఈనగాచి నక్కలపాలు చేసినట్లు

533 ఉండనిస్తే, పండుతుంది, ఊడతీస్తే ఎండుతుంది

534 ఉడకకే, ఉడకకే ఓఉల్లిగడ్డా! నీవెంతఉడికిన నీకంపుపోదు

535 'ఉడకవేకూడా ఉగాదిదాకా!' అంటే 'నాకేమిపనిలేదు ఏరువాకదాకా' అన్నట్లు

536 ఉమ్మడిగొర్రె పుచ్చిచచ్చిందట

537 ఉండ్రాళ్లు పిండివంటాకాదు, ఊదధాన్యమూకాదు

538 ఊడుపు ఉద్దరైనట్లు

539 ఊదకూడు ఎన్నాళ్ళు? ఉద్యోగం ఎన్నాళ్ళు

540 ఊదనేలలయందు పంటఫలించదు

541 ఊరంతాఉల్లి, నీకెందుకేతల్లి

542 ఉల్లి పది తల్లులపెట్టు

543 ఉల్లి ఉంటే, మళ్ళీవంటల క్కే
544 ఉల్లి ముట్టనిది వాసనరాదు
545 ఎంచివేస్తే, ఆరిగతరుగునా
546 ఎండబడితే; వుండబడుతుంది, ఉండబడితే; పంటపడుతుంది, వంటబడితే; తిండబడుతుంది, తిండబడు తే; పండబడుతుంది
547 ఎక్కడయినా బావ! అనవచ్చునుగాని, వంగతోటలో బావఅన రాదు
548 ఎక్కువుంటే ఎద్దుకుకోపం, దిగమంటే కుంటివానికికోపము
549 ఎక్కువవెల పెట్టి గుడ్డను, తక్కువవెల పెట్టి గొడ్డును కొదరాదు
550 ఎద్దుపుండు కాకికినొప్పా
551 ఎద్దుమోసినంత, గోనెపట్టినంత
552 ఎద్దులవెంబడే తాళ్ళు
553 ఎనుబోతుమీంద వాన కురిసినట్లు
554 ఎరుగనిఊళ్ళో ఎమ్మెలుచేస్తే, ఏకులునీ మొగుడు వడుకుతాడా
555 ఏటిఈతకు లంక మేతకుసరి
556 ఏటివడ్డు చేను మాటిమాటికిసరి
557 కత్తిమీందసాము కానివానికైనా తగదు
558 కరువులో అధికమాసం
559 కర్రుమన్నుఅయితే కాపుబ్రతుకు
560 కలిగినయ్యగా దెతీసేటప్పటికి, పేదయ్యకు ప్రాణంపోతుంది
561 కలిగినోరు గాదెతీసేటప్పటికి, లేనివారికిప్రాణాలుపోతాయి
562 కాటికిపోయినా కరణాన్ని నమ్మరాదు
563 కానివేళకు కందులుగుగ్గిళ్ళయినట్లు
564 కాపుకష్టము భూపతిసంపద
565 కాపులచదువు కాసులనష్టము
566 కాలమెఱిగి దున్నుము

567 కుంటికి గింజలులేక, కొరముల్లులేక సేద్యముచేసేది చెడ్డరోత

568 కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం, జపతో నాస్తిపాతకం

569 కృషిమిత్రకృషస్య, వి త్తేరనస్య, బహుమాన్యమానా

570 గడ్డగడ్డకు పుట్టెడునీళ్ళు

571 చద్ది పేటసయానం, ఒంటియెద్దుసేద్యం

572 చేసినంతవారికి చేసినంత మహాదేవ

573 తెడిసి ముప్పంపుం అయింది

574 తొత్తువలెపాటుపడి, దొరవలె తినవలెను

575 దంపినమ్మకు బొక్కెండేకూలి

576 పందుంతిన్నను పరగడుపే, ఏదుంతిన్నను ఏకాశియే

577 పొలమునకు చెఱువు, నీరు ఆవశ్యకము

578 భరణి ఎండలకు బండలుపగులును

579 మన్నునునమ్మి, దున్నినవాఁడు మన్నీడు

580 మూలమురుగకురియును, జ్యేష్ఠ చెడకురియును

581 ముంతెడు పాలకు ముత్యమంత వెన్న

582 రాళ్ళచేనికి గుంటకతోలినట్లు

583 రూకలేనివాడు పోకజేయలేడు

584 రైతులెక్కచూస్తే, నాగలికూడా మిగులదు

585 రోలుకఱ్ఱు ఎఱుగదు

586 రోహిణిలో వి త్తనములు రోళ్ళునిండనిపంట

587 లంకమేతకు గోదావరి యీతకుసరి

588 వట్టిగొడ్డుకు అరుపులుమెండు, వరపుచేటికి మెఱుపులుమెండు

589 వట్టింటికి పోచిల్లు చల్లినట్లు

590 వానతోకరువులేదు, మెనిమిటితో దరిద్రములేదు

591 వానలకు ఋతువు మఖ—శ్వానములకు ఋతువు చిత్త
592 విశాఖను చూచి విడువరకొంప
593 విశాఖవర్షం, వ్యాధులకుహర్షం
594 విత్తనములుమళ్లితే వ్యవసాయంమానరాదు
595 వృష్టికిప్రమాణం ఉత్తరహస్తలు
596 వేళతెలిసి విత్తుము
597 వేళ్ళతో వెంపలివేయుము, కాయలతో కానుగవేయుము
598 సముద్రానకుపతికుసరి
599 సాగుబడిజేయగలిగిన భూమినేకృషికుడు
600 స్వాతివానకు ముత్యపుచిప్పలు
601 క్షేమముకోరినవాడు సేద్యముజేయును

వ్యవసాయ ముహూర్త దర్పణము

వ్యవసాయ సామెతలు

సంపూర్ణము

శ్రీ ఎల్. వి. ప్రెస్, మదరాసు-1—1956

కాశీ రామేశ్వర మజిలీ కథలు

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలను గురించి వినని వారుండరు. ప్రస్తుతములో యీ గ్రంథము విశేష ప్రచారమునందున్నది.

పూర్వకాలంబున బ్రహ్మానందయోగి యను ఒక యోగిపుంగవుడు కాశికి పోవుచు తన వెంటనంటి కూడా వచ్చుచున్న శిష్యులకు మార్గాయాసంబు పోగొట్టుటకై తెలిపిన కథలును, కాశీరామేశ్వర యాత్రలో చేయబడిన మజిలీలలో శిష్యులకు కనబడిన విచిత్రముల విషయములను తెలిపిన కథలే కాశీరామేశ్వర కథలనబడును.

కథలు చదువుచున్నప్పుడు నిజముగ యిట్టి విషయములు పూర్వము భూలోకమున జరిగినవో యేమో యను సందేహము తోచకమానదు. ఇందలి భాషాశైలి ద్రాక్షాపాకమును బోలియున్నది. హాస్యరసమూలైన విషయములు, విచిత్రములగు సంఘటనలు, ఆశ్చర్యకరమును కలిగించు కథలు, కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు చిత్రవిచిత్రములు, చదువకలయుసేగాని వ్రాయనలవిగాదు. ఈ గ్రంథమును వ్రాసినకవి తనకుగల భాషాజ్ఞానమును, లోకానుభవమును యిమిడ్చి వ్రాసియుండెను. ఒక కథ చదివిన వెంటనే రెండవకథ చదువవలయునను కోరిక తరంగములవలె ఉప్పొంగుచుండును. ఆంధ్రభాషలో యిట్టి గ్రంథము లేదు. ఇది ప్రతివారును, ముఖ్యముగ చదివి ఆనందించవలసిన ఒక ఉత్తమ పుస్తకము. ఇందు విశేష సంతోషమును కలుగజేయు కథలు అనేకములు గలవు.

812 పేజీలు. చక్కని సొంపగు కాగితము వెల 2-00

సంపూర్ణ రామాయణము - వచనము

ఆంధ్రసోదరులారా! శ్రీరాముని చరితము లోకవిదితము. అయినను పలువురు ఆంధ్ర కవిపుంగవులు శ్రీరామ చరితమును పలువిధముల వ్రాసిరి. ఆ గ్రంథములను పలువురు ప్రచురించియున్నారు.

అయినను మేముకూడ శ్రీరామచంద్రుని కథనే సంపూర్ణ రామాయణమను పేరున వ్రాయించి ప్రకటించితిమి. ఇందరు ప్రచురించియుండ మరల మీరేల ఆకే కథను వ్రాయించి ప్రకటింపవలెనని యందురేమో.

ఈ గ్రంథమును మేము పండితుల కొరకుగాక పామరజనులను లక్ష్యము నందుంచుకొని వారికి సులభముగ అర్థమగునటుల మిక్కిలి సులభశైలిలో వ్రాయించితిమి. కనుక సామాన్య విద్యను నేర్చిన ప్రతి ఆంధ్రుడును ఈ గ్రంథమును చదివి అందలి సారమును గ్రహింపగలరు. ప్రతి ఆంధ్రుడును చదువవలసిన గ్రంథము గనుక మా ప్రతికి వెంటనే వ్రాయుడు. వెల 2-50

శృంగార గ్రంథములు

శృంగార పద్యము	0-25	కవిచాతుర్య	0-25
ఆధునిక కామశాస్త్రం	2-00	మద్దుల మర్మము	1-00
పతిపతి పతుపాల రహస్యం	2-50	వశీకర తంత్రము	1-00
పడకటింటి ముచ్చట్లు	1-00	దాంపత్య రహస్యములు	1-00
పడకటింటి రహస్యము	1-00	ప్రేమ జాబులు	1-00
స్త్రీ పురుష రహస్యములు	1-00	మన్మథ సామ్రాజ్యము	1-00

కుట్టుపని

ఇది నాగరిక యుగము. ఈ దినము చూచినది రేపు మరియొక విధముగ మారియుండును. అటులనే మనము ధరించు దుస్తులలో ప్రతి దినము క్రొత్తరకములు బయలుదేరుచున్నవి. అందులకని నేము ఈ నాగరిక స్త్రీ పురుష లోకమునకు తగినట్లు విదేశ స్వదేశములలోని క్రొత్త పద్ధతుల ననుసరించి కుట్టుయంత్రముల మీద తామే స్వయముగ గుడ్డను కత్తిరించుటను, కుట్టుటను నేర్చుకొనుటకు "కుట్టుపని" అను పేరుతో పై గ్రంథమును ముద్రించి ప్రచురించితిమి.

1-25

శ్రీ భక్తవిజయము

ఇందు మహాపతివ్రతల కథలు హృదయంగమముగ వ్రాయబడియుండెను. ఇట్టి మహాపతివ్రతల కథలు చదువుటవలన దుష్టప్రవర్తనులైనవారు కూడ తమ తమ చెడ్డ ప్రవర్తనలను వదలి ధర్మమార్గముల ననుసరించి సంచరింతురని చెప్పుటకు ఎట్టి సందేహమును లేదు. మహా నిష్ఠాభక్తి పరాయణులైన పతివ్రతల కథలు చదువజదువ శరీరము భక్తితో తన్మయత్వము చెంది పులకాంకురితమగుచుండును. ఈ గ్రంథము నిజముగ భక్తులపాలిటి కల్పతరువువంటిది. దైవము లేదని వాదించువారుకూడ యీ కథలు చదివినంతమాత్రమున నే తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొని భక్తుల ప్రభావములను తలంచుకొనుచు ఆశ్చర్యమును జెందుచుందురు. ఈ గ్రంథము భక్తుల హృదయములు రంజింపజేయు ననుటలో ఎట్టి సందేహమును లేదు. గ్రంథమునొక్క పేరును బట్టియే గ్రంథమునందలి విశేషమును తెలుసుకొనవచ్చును. భక్తుల ప్రభావములు ఈగ్రంథములో విపులముగ తెలుపబడియుండెను.

భక్తిరసమును కురిపించు విషయములు, ఆనందమును కలిగించు చక్కని శైలిగల వ్రాతలు, ఆశ్చర్యమును కలిగించు చక్కని శైలిగల వ్రాతలు, ఆశ్చర్యకరమైన ఘట్టములు—చదువువారి హృదయములకు ఆహ్లాదమును కలిగించును భక్తిలేని జీవితము నిరర్థకము, భక్తిని వృద్ధిపరచుకొనుటకు యిట్టి గ్రంథములే ఆధారములు. నిజముగ ఈగ్రంథము భక్తులపాలిటి రత్నమువంటిది. శ్రీ భక్తవిజయమను యీ గ్రంథమునకు సాటియైన గ్రంథము మరొకటిలేదు. మహాచక్కని విషయములు.

వెల 1-50

[illegible] కృష్ణా అండ్ సన్సు, [illegible] నెం. 1805 [illegible]-1

శ్రీమద్భగవద్గీత

ఇది పదునెనిమిది అధ్యాయములు గల గ్రంథము. ఈ గ్రంథమునకు సాటియైన గ్రంథము ప్రపంచములో ఎచ్చటను లేదు.

గీతాశాస్త్రమున్న చోట శ్రీహరియు సమస్తదేవతలును, మహాఋషులును సమస్త పుణ్యతీర్థములును నుండును. ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పఠించువారికి సమస్త కష్టములు తొలగిపోవును. అతిరహస్యమగు యీ గీతాశాస్త్రమును శ్రీ కృష్ణుడు మహాభారత యుద్ధభూమిలో అర్జునునకు ఉపదేశించెను. ఈ గ్రంథము మహాపవిత్రమైనది. విశేష ఆశ్చర్యకరమైనది. మానవులు అవలంబింపవలసిన ధర్మమార్గముల నన్నిటిని లోకోద్ధారకుడైన శ్రీ కృష్ణపరమాత్మ యీ గ్రంథములో విపులముగ వివరించియుండెను. భగవద్గీత పారాయణ చేయబడుచోట ఐశ్వర్యమును, జయమును, కీర్తియు శాశ్వతములై యుండును. ఇందలి ప్రతి శ్లోకమునకును విపులముగ తాత్పర్యము వ్రాయబడియుండెను. ప్రతిదినము తప్పక భగవద్గీత నెవడు పఠించునో వాడు మోక్షసౌఖ్యములు పొందును. వాడు కర్మముల జేయుచుండినను కర్మములు వాని నంటవు. భారతీయ విజ్ఞానమంతటిలో భగవద్గీతయే విశేష ప్రసిద్ధిని పొందినది.

ఇట్టి మహోత్కృష్టమైన గ్రంథము ప్రతివారును ముఖ్యముగ చదువవలయును. ప్రతియింటను ముఖ్యముగ ఒక గ్రంథముండి తీరవలయును.

477 పేజీలు తెలుపురకము కాగితము చక్కని అట్టబైండు. రూ 2.00

సాముద్రిక శాస్త్రము

మీ భవిష్యత్తును తెలుసుకొనదలచినచో యీ హస్తసాముద్రిక శాస్త్రమును చదువుడు. అరచేతియందుండు రేఖల ఫలితములను తెలుపునదే హస్తసాముద్రిక మనబడును. అనేక తాటియాకుల గ్రంథములను పరిశోధించి వ్రాయబడినది.

బ్రహ్మోదుడు, ఈశ్వరుడు, గర్గుడు, వరాహమిహిరాచార్యుడు మొదలగు వారు హస్తసాముద్రికమును గురించి చెప్పిన విషయములన్నియు యీ గ్రంథములో వివరముగ తెలుపబడియుండెను. రూ 0.50

సి. వి. కృష్ణా బుక్ డిపో, తపాలుపెట్టె నెం. 1805 మదరాసు-1

కార్తీక పురాణము

పదునెనిమిది పురాణములలో చేరిన యీ కార్తీక పురాణము నెందరో ప్రకటించి యున్నారు. అట్టి గ్రంథమును మేము సులభశైలిలో వ్రాయించి సామాన్యజనులకు కార్తీకమహాత్మ్యమెట్టిదో తెలుసుకొనునట్లు చేయవలెనని వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి ప్రకటించితిమి. ఈ గ్రంథమున సోమవారవ్రత విధానమును, అందువలన యెవరెవరు యేవిధముగ సద్గతులం గాంచిరో చక్కగ వర్ణింపబడినది. పుస్తకమును చదువ మొదలిడినచో కడపటి పుటవరకు చదువక విడువరు. ప్రతి హిందువుడు యీ గ్రంథమును చదువుటయేగాక యీ వ్రతమునుగూడ ఆచరించుట మంచిది. మంచికాగితములపై ముత్యములవంటి అక్షరములతో చక్కగ ముద్రింపబడినది. 128 పుటల గ్రంథము. 1-25

గురుశిష్యసంవాద—వైద్యచింతామణి, ఇందు నవనాథ సిద్ధక్రియలు, ద్రవ్య శుద్ధి, రసయోగకషాయంబులు, తైల, లేహ్య ఘృతచూర్ణంబులు నస్యధూపిత భేషజ్య క్రమంబులు, మొదలగు సారతమాంశంబులు విపులంబుగ విశదీకరింపఁబడి యున్నది. ఈయొక గ్రంథముచేత సకల వైద్యవిషయము తెలియంగలరు. 4-00

శ్రీ మహాభారత నాటకము

రచయిత శాస్త్రుల వి. కొత్తూరు రామలింగార్య ప్రణీతము

ఇందు మహాభారతమంతయు వీధినాటకరూపమున వ్రాయబడినది, ఈ గ్రంథము విశేష ప్రసిద్ధిని పొందియున్నది. ఈవిధముగ మహాభారతమంత వీధినాటకరూపములో ఇదివరలో యెవ్వరిచేతను వ్రాయబడియుండలేదు. ముద్దులమూటగట్టు పద్యములతోను, కందార్ధములతోను, ద్విపదలతోను, చక్కని చదువులతోను, చౌపదారులతోను, చక్కని సంవాదములతోను, మధ్యమధ్య చక్కని వచనములతోను, ససార, కందార్ధ పద్యాలతోను, వృత్తములతోను, మాలిని వృత్తములతోను వ్రాయబడియుండెను. ఈ విధముగ వ్రాయబడిన గ్రంథము వేరొకటిలేదు. ఇందు ఆది, సభాపర్వములు లగాయితు సమస్త పర్వములు పైన చెప్పబడిన విధముగ వ్రాయబడియుండెను. మహాభారతమునందలి కథను ఏమాత్రమును మార్పులేదు. చదువుటకు యింపైన పద్యములు ఉత్పలమాలికలు చంపకమాలికలు విశేషములుగ గలవు.

ప్రతిదానికిని రాగం, తాళం విశదంబుగ తెలుపబడియుండెను. ఇది ఒక ప్రాచీనమైన గ్రంథము. 380 పేజీలు పెద్దసైజు చక్కని అట్టబైండు. వెల 2-75

యవన జాతకము

ఇది అత్యద్భుతమయిన జ్యోతిషగ్రంథము. ప్రసిద్ధ ప్రాచీన జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులలో నగ్రగణ్యుడగు యవనాచార్యులచే రచింపబడినది. ఇది ప్రాచీన ప్రమాణ గ్రంథము. ఇందు వివరింపబడిన ఫలములు అత్యద్భుతమయినవి. ఏ యే సంవత్సరమున జన్మించినవానికి యెట్టి ఫలములు కలుగునను విషయములో ప్రారంభించి అయన ఫలము ఋతుఫలము, మాస, వార, నక్షత్ర ఫలములు, లగ్నఫలము ద్వాదశభావస్థిత గ్రహ ఫలము, దిన, రాత్రి, తిథి, యోగ, కరణముల ఫలితములు తేటతెలుగున వివరింపబడినవి. జ్యోతిష్కులతో నిమిత్తము లేకయే ప్రతివారు తమ జాతకచక్రమును దగ్గర నుంచుకొని తమ తమ భావములను తెలుసుకొనుటకు వీలుగ విషయములు వివరింపబడినవి. చదువగలిగిన ప్రతివారికి ఉపయుక్తమయిన గ్రంథము. 0-75

[illegible] కృష్ణా అండ్ కో, [illegible] నెం. 1805 మద్రాసు-1

ముఖ్య ప్రకటన

పుత్రసంతాన సంజీవి మాత్ర

ఈ సంజీవి మాత్రను ఏ వయస్సు 2 దమ్మిడీలు తూనిక చొప్పున 15 రోజులు సేవించినచో వాయువు, పిత్తములను ఖండించి సంతానము కలుగజేయు గొప్ప ఔషధ రాజము. పుత్రసంతానము కలుగకుండ యుండుటకు ఆటంకము చేయు దోషములను ఖండించి, ఈ అమూల్యమయిన సంజీవి మాత్రను భుజించిన మగువలలోనే పుత్రసంతానము కలుగజేయు గొప్ప ఔషధరాజము. ఈ పుత్రసంతాన సంజీవి మాత్రను గొని ఒక పర్యాయము మీయింటిలో స్త్రీలకు యిచ్చి చూడుడు. పుత్రసంతానమునకు పరమశ్రేష్ఠమైనది. శ్రీఆపాలిట నిరప్రసాది. పుత్రులు లేనివారికి పుత్రసంతానమును కలుగజేసి ఆనందింపజేయు మహత్తైన మాత్ర యిది యొకటియే యనదగును. ఇది సేవించు విధము ఔషధముతో పత్రిక పంపబడును. సీసా 1-కి 2.00 సీసా 3-కి 5.00

[illegible] సువాసన మాత్ర

(ఇందులో 5 విధముల బహుమతి సామానులు చేర్చి పంపబడును.)

ఈ మాత్రను పెంట్రుకలకు పరిమళించు ... పూసిన పుష్పముల వాసనకు సరిగా యుండును. తలలోనుండు పేలుపులు పెంట్రుకలు పగులుట, ఈ పొందలగువాటిని పోగొట్టి దేహమునకు ప్రకాశమున్ను సువాసనయున్ను కలుగచేయును ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును. సౌఖ్యమును యిచ్చును. వెల 2.00

బహుమతి సామానులు:— 1 సెంటుబుడ్డి, 1 అందమైన మనిపరుసు, 1 దంతపు దువ్వెన, 1 కలరుసాండు, 1 చిన్నఅద్దము, ఈ 5 సామానులు ఇనాముగా యుండును.

తేలు కాటుకు మందు

ఇది నూతనముగా కనిపెట్టబడిన సొగసైన పరమౌషధము దీనిని ఉపయోగించిన 5-నిమిషములలోపల ఘోర ప్రాణబాధను చల్లార్చి చల్లదనము కలిగించును. తేలుకుట్టిన తరువాత అర్చుటించుచు వచ్చినవాడు మందువేసిన వెనుక ఆనందముతో నవ్వుచు వెళ్ళును. సీసా 4-కి 2.00 12-సీసాలు 5.00

గుల్మహారి

అపారమైన కడుపునొప్పితో దీనము మీరపడిన పురుషు సోదరిగా పెదపెనగొట్టుకొని బాధపడువారికి ఈ అపూర్వమధము ప్రాణరక్షణము, కఠోరమైన ఈ గుల్మరోగము అనేక విధములుగా పరిణమించుచున్నది. పులితేపులు, గొంతులో మండుచుట, వాంతులు, పేదులు, మలబద్ధకము, ప్రేగులు అరుపు, భోజనంచేయగానే కడుపునొప్పి, కడుపులో గడబిడ సంగరించుచుట్లు వుండుట రొమ్మువరకు ప్రాకుట, ఇన్నివిధములుగా సంభవించి వ్యాధిగ్రస్తుని రోజుకు రోజు క్షీణింపజేసి, హరించి చివరకు చంపివేయును. మిక్కిలి విలువైన మూలికలతో తయారుచేయబడియుండు గుల్మహారిని ఒకే ఒకసారి పరీక్షించి చూచిన వ్యాధిగ్రస్తులు ఇక వదలిపెట్టరు, మా అపూర్వముతో స్వల్పమైన చికిత్స. బుడ్డి 1-కి 3.00

కార్తీక పురాణము

పదునెనిమిది పురాణములలో చేరిన యీ కార్తీక పురాణము నెందరో ప్రకటించి యున్నారు. అట్టి గ్రంథములు నేమ సంస్కృతములో వ్రాయించి సామాన్యజనులకు కార్తీకమహాత్మ్యము నెట్టిదో తెలుసుకొనునట్లు చేయవలెనని వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి ప్రకటించితిమి. ఈ గ్రంథమందు సోమవారవ్రత నిధానములును, ఉపాంగములన రెవరెవరు రేవిధముగా సద్గతులు గాంచిరో చక్కగా వర్ణింపబడినది. పుస్తకమునకు చదువ మొదలిడి నచో కడపటి పుటవరకు గ్రంథము విడువరు. ప్రతి హిందువును యీ గ్రంథమును చదువుటయేగాక యీ ప్రతమునకు ఆచరించుట మంచిది. మంచి కాగితముల పై ముద్దయైనటువంటి అక్షరములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది. 128 పుటల గ్రంథము. 1-25

గురుశిష్యసంవాద—వైద్యచింతామణి, ఇందు వనమూలికా సిద్ధక్రియలు, ద్రవ్యశుద్ధి, రసయోగ కషాయంబులు, తైల, లేహ్య ఘృతచూర్ణంబులు నస్యధూపిత భేషజ్య క్రమంబులు, మొదలగు సారతమాంశంబులు విపులంబుగ విశదీకరింపబడి యున్నది. ఈయొక గ్రంథముచేత సకల వైద్యవిషయములు తెలియంగలవు. 4-00

శ్రీ మహాభారత నాటకము

రచయిత [illegible] ప్రణీతము

ఇందు మహాభారతసంగ్రహము వీధినాటకరూపమున వ్రాయబడినది. ఈ గ్రంథము విశేష ప్రసిద్ధిని పొందియున్నది. ఈవిధముగ మహాభారతమంత వీధినాటకరూపములో ఇదివరలో నెవ్వరిచేతను వ్రాయబడియుండలేదు. సుద్దులమాటగట్టు పద్యములతోను, కందార్థములతోను, ద్విపదలతోను, చక్కని పదములతోను, జోడుదారులతోను, చక్కని సంవాదములతోను, మధ్యమధ్య చక్కని వచనములతోను, సపార, కందార్థ వర్ణములతోను, వృత్తములతోను, మాలిని వృత్తములతోను వ్రాయబడియుండెను. ఈ విధముగ వ్రాయబడిన గ్రంథము వేరొకటిలేదు. ఇందు ఆది, సభాపర్వములు లాగా యితర సమస్త పర్వములు పైన చెప్పబడిన విధముగ వ్రాయబడియుండెను. మహాభారతమునందలి కథలు ఏమాత్రమును మార్పులేదు. చదువుటకు యింపైన పద్యములు ఉత్పలమాలికలు చంపకమాలికలు విశేషముగ గలవు.

ప్రతిదానికిని రాగం, తాళం విశదంబుగ తెలుపబడియుండెను. ఇది ఒక ప్రాచీనమైన గ్రంథము. 330 పేజీలు పెద్దసైజు చక్కని అట్టబైండు. వెల 2-75

యవన జాతకము

ఇది అత్యద్భుతమయిన జ్యోతిషగ్రంథము. ప్రసిద్ధ ప్రాచీన జ్యోతిశ్శాస్త్రకర్తలలో నగ్రగణ్యుడగు యవనాచార్యులచే రచింపబడినది. ఇది ప్రాచీన ప్రమాణ గ్రంథము. ఇందు వివరింపబడిన ఫలములు అత్యద్భుతమయినవి. ఏ యే సంవత్సరమున జన్మించినవానికి యెట్టి ఫలములు కలుగునను విషయముతో ప్రారంభించి ఆయన ఫలము ఋతుఫలము, మాస, వార, నక్షత్ర ఫలములు, లగ్నఫలము ద్వాదశభావస్థిత గ్రహ ఫలము, దిన, రాత్రి, తిథి, యోగ, కరణముల ఫలితములు తేటతెలుగున వివరింపబడినవి జ్యోతిష్కులతో నిమిత్తము లేకయే ప్రతివారు తమ జాతకచక్రమును దగ్గర నుంచుకొని తమ తమ భావములను తెలుసుకొనుటకు వీలుగ విషయములు వివరింపబడినవి, చదువగలిగిన ప్రతివారికి ఉపయుక్తమయిన గ్రంథము. 0-75

మా ం ము ల ప్రకటన

పుత్రసంతాన సంజీవి మాత్రలు

ఈ సంజీవి మాత్రలు ఉదయము 2 చొప్పున రాత్రి 2 చొప్పున 15 రోజులు సేవించినచో వారియొక్క ఏ దోషములను ఖండించి సంతానము కలుగజేయు గొప్ప ఔషధ రాజము. పుత్రసంతానము కలుగకుండ చేయుచున్న అటంకము చేయు దోషములను ఖండించి, ఈ అమూల్యమగు సంజీవి మాత్రలు సేవించిన మూడుమాసములోనే పుత్రసంతానము కలుగజేయు గొప్ప ఔషధరాజము. ఈ పుత్రసంతాన సంజీవి మాత్రలు గాని ఒక మాత్ర్యమును మీ యింటిలో స్త్రీ ... పుత్రసంతానమునకు పరమశ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీ ... పుత్రులు లేనివారికి పుత్రసంతానము కలుగజేసి ఆనందింపజేయు సుప్రసిద్ధమైన మాత్రలు. ఇది సేవించు విధము ఔషధముతో పత్రిక పంపబడును. సీసా 1-కి 2.00 సీసా 3-కి 5.00

[illegible]

([illegible])

ఈ మాత్రలు ... వ్రాసిన పుస్తకము సహితముగా రాయుండును. తలలోనుండు ... కలుగజేయును. ... ప్రకాశమును ... కలుగజేయును ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును. సౌఖ్యమును యిచ్చును. వెల 2.00

బహుమతి సామానులు:— 1 పెంటబుడ్డి, 1 అందమైన మనిపరుసు, 1 దంతపు దువ్వెన, 1 కలరుసాండు, 1 చిన్న అద్దము. ఈ 5 సామానులు ఇనాముగా యుండును.

తేలు కాటుకు మందు

ఇది నూతనముగా కనిపెట్టబడిన సాగస్సైన వరఔషధము. దీనిని ఉపయోగించిన 5-నిమిషములలోపల మూలక్రమ బాధను ... చల్లదనము కలిగించును. తేలుకుట్టిన తరువాత అరచుచు వచ్చినవాడు మందువేసిన వెనుక ఆనందముతో నవ్వుచు వెళ్ళును. సీసా 4-కి 2.00 12-సీసాలు 5.00

గుల్మ కుఠారి

అపారమైన కడుపునొప్పితో దినము మీదదినము ... బాధపడువారికి ఈ అపూర్వ ఔషధము ప్రాణరక్షణము, భయంకరమైన ఈ గుల్మరోగము అనేక విధములుగా పరిణమించుచున్నది. పులితేపులు, గొంతులో పొడుచుట, వాంతులు, నేదులు, మలబద్ధకము, ప్రేగులు అరుపు, భోజనంచేయగానే కడుపునొప్పి, కడుపులో గడగుడులాడుచు ... ఇన్ని విధములుగా సంభవించి వ్యాధిగ్రస్తుని రోజురోజు క్షీణింపజేసి, హరించి చివరకు చంపివేయును. మిక్కిలి విలువైన మూలికలచేత తయారుచేయబడియుండు గుల్మకుఠారిని ఒకే ఒకసారి పరీక్షించి చూచిన వ్యాధి పూర్తిగా తిరిగిపోవునట్లు వదలిపెట్టును, మా అపూర్వ ఔషధముతో స్వల్పమైన చికిత్స. బుడ్డి 1-కి 3.00

సి. వి. కృష్ణాబుక్ డిపో, తపాలాపెట్టె నెం. 1806 మదరాసు-1

రక్తశుద్ధి అమృత సంజీవి కల్పం

(ఇది నరములకు, ఎముకలకు బలము నిచ్చు అమోఘమైన సంజీవి కల్పం)

మిత్రులారా! ప్రసిద్ధి పొందిన సంజీవి మూలికలు, పుష్పములు, విత్తనములు మొదలగు విలువగల సత్తువ వస్తువులను చేర్చి మిక్కిలి రుచికరముగా తయారించబడిన గొప్ప ఔషధము స్త్రీ పురుషు లిరువురును వుపయోగించవచ్చును. పత్యము లేదు

రక్తశుద్ధి అమృత సంజీవి కల్పం క్రమముగా సేవించినచో బలహీనత తలత్రిప్పుట వీటిని తొలగించి దేహమునకు బలమును కలిగించును. బలము లేనివారికి కూడ ఈ ఔషధమును పుచ్చుకొనిన బలమును కలిగించి దేహదారుఢ్యంబును కలుగచేయుట వంటి గొప్ప సహాయకారి. జీర్ణశక్తి లేనివారికి యీ ఔషధమును పుచ్చుకొన్న ఆకలిని కలిగించి త్వరలో జీర్ణము కలిగించి రక్తమును వృద్ధిపరచి నిద్రలేనివారికి నిద్ర కలుగచేయును, బలము నిచ్చు గొప్ప ఔషధరాజము.

రక్తశుద్ధి అమృత సంజీవి కల్పం సేవించుటవలన నడుమునొప్పి, కాళ్ళు చేతులు లాగుట, పైత్యం, ఆయాసము, సోమరితనము, వాతనీరు, పిత్తనీరు వీటిని అణచి దేహారోగ్యము కలుగచేయును. బుడ్డి 1-కి వెల 8-00 బుడ్డి 8-కి వెల 8-00

వజ్రబీజ తైలము

అండరోగం లేక బీజరోగం ఎన్నివిధములుగా ఉన్నా అన్నిటికిని ఈ తైలం శ్రేష్ఠమైనది

అప్పుడప్పుడు కలుగు వరిబీజ వాపులు, వరిబీజము రాయిలాగా గట్టిపడి పోవుట, నరముల వడింపు, వరిబీజము ఎక్కిదిగుట, బీజములో అప్పుడప్పుడు చెడునీరు చేరుట, బీజములో పోట్లు కలుగుట, పేగులో వాతంచేరి ఒకవిధమైన శబ్దము ఏర్పడుట, వరిబీజములో చేరిన సకలవిధమైన వ్యాధులకును ఈ రెండు మందులను (అనగా) వజ్రబీజ తైలమును ఉపయోగించిన వెనుక వజ్రబీజోదరిని ఉపయోగించవలెను. ఈ వజ్రబీజ తైలమును 8 రోజులు సేవించిన మాత్రమున గుణము కలుగును. వీటి వెంబడియే వజ్రబీజోదరిని వుపయోగించినయెడల బీజరోగములన్నియు పూర్తిగా నశించిపోవును. బుడ్డి 1-కి 8-00

వజ్రబీజోదరి

బీజరోగముచే కష్టపడువారు పైచెప్పిన వజ్రబీజ తైలమును మొదట సేవించి వెనుక ఈ ఔషధమును సేవించుచూ వచ్చిన, ఎన్ని సంవత్సరములనుండి ఏర్పడిన వ్యాధియైనను పూర్తిగా గుణము కలుగును. బీజ నొప్పులు, వాపులు, బీజము బరువుగా నుండుట, మున్నగునవి కూడా తొలగించి పూర్తిగా స్వస్థపరచును. బుడ్డి 1-కి 8-00

మహా నారికేళాంజనము

ఇది కండ్లకు దివ్యౌషధము, పుట్టు గుడ్డితప్ప మిగిలిన కంటికి సంబంధమైన సకల వ్యాధులను 15 రోజులలో పోగొట్టును. కండ్లలో పువ్వుబడుట, కండ్లనుండి నుడ్డకట్టినట్లుగా కెలియుట, కండ్లనుండి రసికండ్లు మాదిరిగా కెలియుట, రేచీకటి, చూపు మందము, కండ్లలో కండ పెరుగుట, కాటరాక్టు అను కండ్ల కాసులు మొదలగు కలుగురోగములు 96-న్ని గుణపరచును, ఈ ఔషధము మిక్కిలి క్రమతో జీవకారుణ్య మనుసరించి చేయబడినదగును. కండ్లు కెలియనివారు ఈ మందును నమ్మి వుపయోగించిన రెండవ చూపును మరల పొందవచ్చును. బుడ్డి 1-కి 8-00

సి. వి. కృష్ణా బుక్ డిపో, ... నెం. 180... ...-1

శ్వాసాంతక చింతామణి

వ్యాధుల కన్నింటికిని మూలకారణమైన కఫమును చీల్చి తెగించి పూర్తిగా హరింపజేయుటకు యేర్పడిన ఈ అపూర్వ ఔషధము, రొమ్ములో కఫము చేరిపోయి శ్వాసము క్రమముగా పీల్చలేక గొంతుక స్తంభించిపోయి చేతులు కాళ్ళు అదరక నేత్రములు తేలిపోయి అతిసమయ సమయములలో వెంటనే మా శ్వాసాంతక చింతామణి ఔషధమును రోగికి సేవింపజేసిన ఎడల కఫమును త్రెంచి శ్వాస ఉశ్వాస నిశ్వాసములు తేలికగాను క్రమముగాను యేర్పడి నేత్రములలోనికి జీవమువచ్చి కాళ్ళుచేతులలోని నరములు బిగువు ఏర్పడి చక్కగా తిరుగును. తరువాత క్రమముగా ఈ ఔషధమును నిదానముగా సేవించిన రొమ్ములో కఫము నే చేరనీయక ఉద్రేకించి కఫక్రిములను చంపి రక్తనాళములను శుద్ధిచేయును. కొన్నిదినములు సేవించిన యెడల జీవితపర్యంతమును వారికి ఆ కఫమునకు సంబంధించిన వ్యాధులే కనబడవు. బుడ్డి 1-కి రూ. 8-00

నవమూల నాశకుడు

9 విధముల మూలరోగములకు దివ్యమైన ఔషధము

మూల, శంకమూలంగా ధార జారుటగా నెత్తురుపీల్చుకొనివచ్చుట, అనుసంతము మూలవ్యాధి, చీము కసిరయుట, అనుసము చుట్టును చిన్న చిన్న బొబ్బలులేచుట, లోపల అను, బయటను కొంతకలుగలిగి ఉబ్బి నొప్పికలుగుట, అనుసము బిగువుపడిపోవుట, అనుసము బయటకు వచ్చుట, మున్నగు ఉపద్రవములను తీసి వశము నిశ్చయముగా నయము చేయును. మలబంధములను పోగొట్టును. లోపలి మూలము, బయటమూలము, చీముచేరిన మూలము, చిట్టమూలము, రక్తమూలము మొదలగు 9 విధములైన మూలరోగములకు మా ఔషధమువల్ల గ్యారంటీగా నివృత్తి యగును. సీసా 1-కి 5-00

సకలవిధ బాధ సంహారి

శరీరము ముడతలుగల సందులు చంక తొడసందున వస్త్రములు తగిలించుట నడుము భాగము (అనగా) నడుముచుట్టును పొత్తికడుపునందును చిన్న బొబ్బలై పుట్టి దినదినమునకు వృద్ధిపొంది అరనితీటగలిగి నిద్రాభంగంబు చేయునట్టి తామర, మహాతామర, మహాకారక తామర, పట్టు తామర, దక్షిణదేశమునగల పురుగుకాటు మొదలగు వాట్లను పున్నచోటు తెలియక మాన్పి సుఖపరచును.

సీసా 4-కి 2-00 డజను ...కి 5-00

చంద్రామృతము

ఇది ఒక సీసా తగ్గకయున్న వేరే వైద్యుడు అవసరంలేదు. అన్ని బాధలను పోగొట్టును. ప్రతివారి చెంతను వుండతగినది. రసవిషగంధకాదులు కలియలేదు. దీనిని పైకిబూసిన రొమ్ముపట్టి వాతనొప్పులు కీళ్ళనొప్పులు మొదలగు నొప్పులు పాదతామర, చిడుము, మొదలగు చర్మవ్యాధులు నివార్యమగును. కొన్ని చుక్కలు నీటిలోవిడిచి పుచ్చుకొనిన శీతలజ్వరము, కడుపుబాధ, అజీర్ణము, శూల, దగ్గు, కడుపులోబల్ల, తలబాధ, కఫసంయుక్తరోగములు, మూలవ్యాధి, బలహీనము మొదలగు సకలవ్యాధులను నిమిషములోపల పోగొట్టును. పథ్యములేదు. పైకి లోనికి [illegible] వనుతో కూడ పంపబడును. సీసా 1-కి 1-50

సి. వి. కృష్ణా బుక్కు డిపో, [illegible] 1905 [illegible]

శ్రీ మహాభక్త విజయము

(కర్త: [illegible])

ఈ గ్రంథమును గురించి భక్తాగ్రేసరులు పరిశీలించి చెప్పవలసినదే. ఇది తెలుగు లను పాఠకులలో ఒక క్రొత్తరుచినిచ్చినది. గ్రంథకర్తగారు మహాభక్తులగు [illegible] ప్రాయ బడినందున సామాన్య జ్ఞానులకు కూడ శ్రీ పురుషులు చదివి ఆనందించదగ్గది. ప్రతి భక్తుని కథయు చదువ మొదలిడిన తరువాత చదివి ముగించి గాని పుస్తకము పెట్ట వలసినది. ఇది పిల్లలకు నీతులను, భక్తులకు భక్తిని, స్త్రీలకు కర్తవ్యమును, మూర్ఖులను జ్ఞానులుగను, అవివేకులను వివేకులుగను, పాపులను పుణ్యాత్ములుగను, నాస్తికులను ఆస్తికులుగను మార్చు శ్రీహరి ప్రేమ పాత్రులగా జేయుటకు సాధనము మార్గము చూపగలదు. వేదముల వలెనే పవిత్ర ప్రతి శ్రీ పురుషుడును చదివి తీరవలసిన గ్రంథరాజము. మంచి కాగితముపై ముత్యములవంటి అక్షరములతో చక్కగ ముద్రించి, అందముగ బైండు చేయబడి ఆరణాలు గొని చదివి ఆనందింపవలెనని స్వల్ప వెలకే విక్రయించుచున్నాము. పుస్తకములను వెంటనే వ్రాయవలెను. కొద్దిప్రతులే ముద్రింపబడినందున ఆలస్య ముగ వ్రాసిన ఆశాభంగము కాగలదు. నాణ్యమైన క్యాలికో బైండు. అందమైన జాకెట్టుతో 436 పేజీలు గలది. రూ. 8-50

సి. వి. కృష్ణా బుక్ డిపో, తపాలాపెట్టె నెం 1805 మదరాసు-1

శ్రీ మహా భక్త విజయము

(కర్త: శ్రీ ...)

ఈ గ్రంథమున సుమారు భక్తాగ్రేసరుల చరిత్రలను వర్ణింపబడినవి. ఇట్టి రీతి లేదా మహారాష్ట్రములో వ్రాయబడినది. గ్రంథమంతయు సులభశైలిలో వ్రాయ బడినందున సామాన్య జ్ఞానము గల శ్రీ పురుషులు చదివి ఆనందింపగలరు. ప్రతి భక్తుని కథయు చదువు వెంటనే మనస్సునకు ఎంతో శాంతి పుట్టును కలిగించును. ఇది వేదాంతులకు నిధానము, భక్తులకు ప్రాణము. శ్రీలకు కల్పవృక్షము, దుర్మార్గులను సన్మార్గులుగను, అవిశ్వాసులను విశ్వాసులుగను, కాముకులను నిష్కాములుగను, నాస్తికులను ఆస్తికులుగను చేయగల్గి శ్రీహరి ప్రేమకు పాత్రుల గావించి మోక్షసాధనకు మార్గము చూపగలదు. వేదాలు చదువు సోదరు ప్రతి శ్రీ పురుషుడును చదివి తీరవలసిన గ్రంథరాజము. మంచి కాగితముపై ముత్యములవంటి అక్షరములలో చక్కగ ముద్రించి, అందముగ బైండు చేయించి ఆదరముతో కొని చదివి ఆనందింపవలెనని స్వల్ప వెలకే విక్రయించుచున్నాము. పుస్తకములకు వెంటనే వ్రాయవలెను. కొద్దిప్రతులే ముద్రింపబడినందున ఆలస్యముగ వ్రాసిన ఆశాభంగము కాగలదు. నాణ్యమైన క్యాలికో బైండు. అందమైన జాకెట్టుతో 436 పేజీలు గలవి. రూ. 8-50

సి. వి. కృష్ణా బుక్ డిపో, తపాలాపెట్టె నెం 1805 మదరాసు-1